

सत्यमेव जयते

ଭାରତ ସରକାର

ବଜେଟ୍ ୨୦୨୨-୨୦୨୩

ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ
ନିର୍ମଳା ସୀତାରମଣଙ୍କ
ଅଭିଭାଷଣ

ଫେବୃଆରୀ ୧, ୨୦୨୨

ଭାଗ – କ
ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା

• ପରିଚୟ	୧
• ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି	୩
• ସମାବେଶୀ ବିକାଶ	୫
• ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିବେଶ, ସମରାଜ୍ଞ ସୁଯୋଗ, ଉର୍ଜା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	୧୧
• ନିବେଶକୁ ପାଣି ଯୋଗାଣ	୧୭
• ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା	୨୦

ଭାଗ – ଖ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରସ୍ତାବ	୨୧
-----------------------------	----

- ନୂଆ 'ସଂଶୋଧିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ'ର ପ୍ରଚଳନ
- ସମବାୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କମ୍ ବିକଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ଚିକିତ୍ସା ଦର ଓ ସର୍ତ୍ତାଞ୍ଜ
- ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ଜନମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ରିହାତି
- ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନତା
- ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
- ରିହାତି ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ନୂଆ କରି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ବିନିର୍ମାଣ ଯୁନିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
- ଭର୍ଚୁଆଲ ଡିଜିଟାଲ ସମ୍ପର୍କିତ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଣାଳୀ ପାଇଁ ଯୋଜନା
- ବାରମ୍ବାର ଆବେଦନ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ମାମଲା ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା
- ଆଇଏଫଏସସିକୁ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
- ସର୍ତ୍ତାଞ୍ଜକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିବା
- ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟୟ ଭାବେ 'ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷା ସେସ' ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକରଣ
- ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରାଙ୍ଗିର ନିରାକରଣ:
- ଚିତିଏସ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିବା

- ଜିଏସଟିରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଗତି:
- ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ଜୋନ୍:
- ସୀମା ଶୁଳ୍କରେ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଦର ପରିବର୍ତ୍ତନ
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ
- ସୀମାଶୁଳ୍କ ରିହାତିର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ସରଳୀକରଣ
- ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ
- ରତ୍ନ ଓ ଅଳଙ୍କାର
- ରାସାୟନିକ:
- ଏମଏସଏମଇ
- ରପ୍ତାନି
- ମିଶ୍ରିତ ଇନ୍ଦନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କଜନିତ ପଦକ୍ଷେପ

ସଂଲଗ୍ନକ

ଅଭିଭାଷଣର ଭାଗ କ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସଂଲଗ୍ନକ

- ପିଏମ ଡିଜିଆଇଏନଇ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାଲିକା ୩୦
- ଅତିରିକ୍ତ ବଜେଟ ସମ୍ବଳର ବିବରଣୀ (ଇବିଆର) (ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବା ବଣ୍ଟ, ଏନଏସଏସଏଫ ରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମ୍ବଳ) ୩୧

ବଜେଟ୍ ୨୦୨୨-୨୦୨୩

ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ
ନିର୍ମଳା ସୀତାରମଣଙ୍କ
ଅଭିଭାଷଣ

ଫେବୃଆରୀ ୧, ୨୦୨୨

ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ,

ମୁଁ ୨୦୨୨-୨୩ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ଆଗତ କରୁଛି ।

ପରିଚୟ

୧. ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, ମୁଁ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଜର ସହାନୁଭୂତି ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ମହାମାରୀର ପ୍ରତିକୂଳ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ।

୨. ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାମଗ୍ରିକ, ଦ୍ରୁତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁଧାର ଆମ ଦେଶର ଦୃଢ଼ ସହନଶୀଳତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଭାରତର ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୯.୨ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ । ଯାହାକି ସମସ୍ତ ବୃହତ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକ ।

୩. ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଓମିକ୍ରନ୍ ଲହରୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛୁ, ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ସଂକ୍ରମିତ ଚିହ୍ନଟ ହେଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷଣ କମ ରହୁଛି । ଆହୁରି, ଆମ ଚିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଗତି ଏବଂ ପ୍ରସାର ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ବିଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଭରିତ ଉନ୍ନତିକରଣ ଯୋଗୁ ଆମେ ସବୁପ୍ରକାର ଆହ୍ଵାନର ମୁକାବିଲା କରିବା ଲାଗି ଦୃଢ଼ ସ୍ଥିତିରେ ରହିଛୁ । ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସ ରହିଛି ଯେ, *ସବକ/ପ୍ରୟାସ* ବଳରେ ଆମେ ଆମ ଦୃଢ଼ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଯାତ୍ରା ଜାରି ରଖୁ ।

୪. ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ, ଆମେ *ଆଜାଦୀ କା ଅମୃତ ମହୋତ୍ସବ* ପାଳନ କରୁଛୁ ଏବଂ *ଅମୃତ କାଳ* ରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛୁ । ଆମେ ଦେଶ ସ୍ଵାଧୀନତାର ୧୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ତ୍ତି ପୂରଣ ପାଇଁ ୨୫ ବର୍ଷର ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରାରେ ଅଗ୍ରସର

ହେଉଛି । ମାନନୀୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ ଅଭିଭାଷଣରେ ଭାରତ @୧୦୦ ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

୫. ଅମୃତ କାଳ ରେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ସହିତ, ଆମ ସରକାର ଏହି ସଂକଳ୍ପକୁ ସାକାର କରିପାରିବେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

- ମାକ୍ନୋ-ଇକୋନୋମିକ୍ ଲେଭଲ ବା ମିଶ୍ରିତ ଆର୍ଥିକ ସ୍ତରୀୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅନୁକୂଳ ସୁସ୍ଥ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ତର ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ସର୍ବ-ସମାବେଶୀ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ କରାଯାଇଛି;
- ଡିଜିଟାଲ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଫିନଟେକ୍ସକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଆଧାରିତ ବିକାଶ, ଉର୍ଜା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ; ଏବଂ
- ସାର୍ବଜନୀନ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ସହିତ ଘରୋଇ ନିବେଶରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ନୈତିକ ଚକ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ଫଳରେ ଘରୋଇ ନିବେଶ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

୬. ୨୦୧୪ ପରଠାରୁ ଆମ ସରକାର ନାଗରିକ, ବିଶେଷ କରି ଗରିବ ଓ ବଞ୍ଚିତଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଆସିଛନ୍ତି । ଆବାସ, ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି, ରୋଷେଇ ଗ୍ୟାସ ଏବଂ ଜଳଯୋଗାଣ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଆର୍ଥିକ ଅକର୍ତ୍ତୃକ୍ତିକରଣ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲାଭ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛୁ । ସବୁ ପ୍ରକାର ଅବସରର ଲାଭ ନେବା ପାଇଁ ଗରିବମାନଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଲାଗି ଆମେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ । ଆମ ସରକାର ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ବର୍ଗମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଇକୋସିଷ୍ଟମ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ କରି ଆସୁଛି । ବିବିଧ ଓ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ନାଗରିକମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟମ ଆୟ ବର୍ଗରେ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛାମୁତାବକ ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ।

୭. ଭାରତ ସ୍ଵାଧୀନତାର ୭୫ତମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛି ଏବଂ ୧୦୦ ବର୍ଷ ପୂରଣ କରିବାର ସମୟ ଅବଧିକୁ ଅମୃତ କାଳ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମୟରେ ଦେଶର ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଲାଗି ଆଧାରଶୀଳା ସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଏକ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବଜେଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ୨୦୨୧-୨୨ ବର୍ଷର ବଜେଟ୍ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆହୁରି ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ଏହି ବଜେଟ୍ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହାର ମୌଳିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଓ ବିଭୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତାକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି ଯାହାକି ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଆହ୍ୱାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ଏହା ନିରନ୍ତର ଭାବେ ଆମର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରି ଆସୁଛି ।

୮. ଗତ ବର୍ଷର ବଜେଟ୍ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବଜେଟ୍ରେ ମଧ୍ୟ ସେସବୁ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

୯. ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ, ଚିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦ୍ରୁତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ମହାମାରୀ ମୁକାବିଲାରେ ଦେଶ ସହନଶୀଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଛି ।

୧୦. ଆତ୍ମନିର୍ଭର ଭାରତ ସଂକଳ୍ପକୁ ସାକାର କରିବା ଲାଗି ୧୪ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଜନାକୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମର୍ଥନ ମିଳିଛି, ଏହା ଆସନ୍ତା ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୬୦ ଲକ୍ଷ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସହିତ ୩୦ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ପାଦନରେ ସହାୟକ ହେବ ।

୧୧. ନୂତନ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟମ ନୀତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ଏୟାର ଇଣ୍ଡିଆ ମାଲିକାନାର ରଣନୈତିକ ହସ୍ତାନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି । ନୀଳାଞ୍ଚଳ ଇସ୍ଵାତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (ଏନଆଇଏନଏଲ)ର ରଣନୈତିକ ଭାଗୀଦାରଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଛି । ଖୁବଶୀଘ୍ର ଏଲଆଇସିର ପବ୍ଲିକ୍ ଇସ୍ୟୁ ଜାରି କରାଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ୨୦୨୨-୨୩ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ଜାରି ରହିଛି ।

୧୨. ଜାତୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏନଏବିଏଫଆଇଡି) ଏବଂ ଜାତୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନଃନିର୍ମାଣ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇସାରିଛନ୍ତି ।

୧୩. ମାନନୀୟ ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ, ବଜେଟ୍ ୨୦୨୧-୨୨ରେ ସାର୍ବଜନୀନ ନିବେଶ କିମ୍ବା ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟରେ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା। ବର୍ଷ ସାରା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ଆସୁଛି । ଆମର ଆର୍ଥିକ ସୁଧାର ବହୁଗୁଣିତ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ନିରନ୍ତର ଭାବେ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରି ଆସୁଛି ।

୧୪. ଏହି ବଜେଟ୍ରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଉତ୍ତମ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଦୁଇଟି ସମାନ୍ତରାଳ ମାର୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମତଃ ଅମୃତ କାଳ ପାଇଁ ବୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକି ସମାବେଶୀ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟବାଦୀ। ଏହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଯୁବପିଢ଼ି, ମହିଳା, ଚାଷୀ, ତପସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିଙ୍କୁ ଲାଭାନ୍ୱିତ କରିବ । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ଆଧୁନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପାଇଁ ଅଧିକ ସାର୍ବଜନୀନ ନିବେଶ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ଵାଧୀନତାର ୧୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ତ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଏହା ପରିଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ ବହୁମୁଖ୍ୟ ଆଭିମୁଖ୍ୟର ସମନ୍ୱୟ ସହ ଉତ୍ତମ ହେବ । ଏହି ସମାନ୍ତରାଳ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ, ଆମେ ନିମ୍ନ ୪ଟି ପ୍ରାଥମିକତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛୁ:

- ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି
- ସମାବେଶୀ ବିକାଶ
- ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିବେଶ, ସନ୍ରାଜ୍ଞ ବା ନବୀନ ଅବସର, ଉର୍ଜା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

• ନିବେଶ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା

୧୪. ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ। ସାତଟି ପ୍ରମୁଖ ଇଞ୍ଜିନ ବା କାରକ – ସଡ଼କ, ରେଳପଥ, ବିମାନବନ୍ଦର, ସାମୁଦ୍ରିକ ବନ୍ଦର, ଗଣପରିବହନ, ଜଳମାର୍ଗ ଏବଂ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ଭିଡିଭୁମି – ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ। ସମସ୍ତ ସାତଟି ଇଞ୍ଜିନ ପରସ୍ପର ସହ ମିଶି ଦେଶର ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବେ । ଏସବୁ ଇଞ୍ଜିନକୁ ଉର୍ଜା ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଆଇଟି ସମ୍ପାଦନ, ବ୍ୟାପକ ଜଳ ଏବଂ ସିଝରେଜ୍ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଭିଡିଭୁମିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁକୂଳ ଭୂମିକାରୁ ଆବଶ୍ୟକ ସହଯୋଗ ମିଳୁଛି । ଶେଷରେ, ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ସ୍ପଷ୍ଟା ଉର୍ଜା ଏବଂ 'ସବକା ପ୍ରୟାସ'- ଅର୍ଥାତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରର ମିଳିତ ପ୍ରୟାସ ମାଧ୍ୟମରେ ଗତି ମିଳୁଛି। ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ, ବିଶେଷ କରି ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାପକ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଉଦ୍ୟମିତା ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ଜାତୀୟ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ

୧୬. ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ଜାତୀୟ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନରେ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସାତଟି ଇଞ୍ଜିନ୍, ବାଧ୍ୟମୁକ୍ତ ବହୁମୁଖ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ଦକ୍ଷତା ସାମିଲ ରହିଛି । ଗତିଶକ୍ତି ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ବିକଶିତ କରିଥିବା ଭିଡିଭୁମି ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସାମିଲ ରହିବ । ଅଭିନବ ଉପାୟରେ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପାଣିଯୋଗାଣ, ପ୍ରୟୁକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଦ୍ରୁତ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯିବ ।

୧୭. ଜାତୀୟ ଭିଡିଭୁମି ପାଇପଲାଇନରେ ଥିବା ଏହି ସାତଟି ଇଞ୍ଜିନ ସହ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ଫ୍ରେମୱର୍କ ସହ ଯୋଡ଼ାଯିବ । ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଆଧୁନିକ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସାମଗ୍ରୀର ଯାତାୟାତ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ତାଳମେଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ । ଏହା ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଆହୁରି ଗତିଶୀଳ କରିବ ।

ସଡ଼କ ପରିବହନ

୧୮. ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୨-୨୩ରେ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଷ୍ଟେ ପାଇଁ ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ, ଯାହାଫଳରେ ଜନସାଧାରଣ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ତୁରନ୍ତ ପରିବହନ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୨-୨୩ରେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ନେଟୱର୍କରେ ୨୫,୦୦୦ କିଲୋମିଟର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯିବ । ସାର୍ବଜନୀନ ସମ୍ବଳର ଅନୁପୂରକ ଭାବେ ଅଭିନବ ପାଣି ଯୋଗାଣ ଉପାୟ ଜରିଆରେ ୨୦,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ।

ଜନସାଧାରଣ ଓ ସାମଗ୍ରୀର ବାଧ୍ୟମୁକ୍ତ ବହୁମୁଖ ପରିବହନ

୧୯. ସମସ୍ତ ମୋଡର ଅପରେଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଟା ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜକୁ ଯୁନିଫାଏଡ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ଇଣ୍ଟରଫେସ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ (ୟୁଏଲଆଇପି)କୁ ଅଣାଯିବ, ଯାହାକୁ ଆପ୍ଲିକେସନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମିଂ ଇଣ୍ଟରଫେସ (ଏପିଆଇ) ପାଇଁ ଡିଜାଇନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ମାଲର କୁଶଳ ପରିବହନ, ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ସମୟ ହ୍ରାସ କରିବା, ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ତାଲିକା ପରିଚାଳନାରେ ସହାୟତା କରିବା ଏବଂ କାଗଜପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ସବୁଠୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ବାସ୍ତବ ସମୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଦିତାରେ ସୁଧାର ଆଣିବ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟମୁକ୍ତ ଯାତ୍ରା ଆୟୋଜନ ଲାଗି ଓପନ ସୋର୍ସ ମୋବିଲିଟି ସ୍କାକ୍ସର ସୁବିଧା ମିଳିବ ।

ବହୁମୁଖ୍ୟ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ପାର୍କ

୨୦. ପିପିପି ମୋଡ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାରିଟି ସ୍ଥାନରେ ମଲ୍ଟି-ମୋଡାଲ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ପାର୍କ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ୨୦୨୨-୨୩ରେ ଠିକା ଦିଆଯିବ ।

ରେଳବାଇ

୨୧. କ୍ଷୁଦ୍ର ଚାଷୀ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରେଳବାଇ ନୂତନ ଉତ୍ପାଦ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ସେବା ବିକଶିତ କରିବ । ଏହାଛଡ଼ା ପାର୍ସଲ ପରିବହନ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟମୁକ୍ତ ସମାଧାନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ରେଳସେବା ନେଟୱର୍କକୁ ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

୨୨. 'ଏକ ଷ୍ଟେସନ ଏକ ଉତ୍ପାଦ' ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ଯାହାକି ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସହାୟକ ହେବ ।

୨୩. ଆମ୍ବିଭର ଭାରତର ଅଂଶବିଶେଷ ସ୍ୱରୂପ, ୨୦୨୨-୨୩ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରେଳ ନେଟୱର୍କକୁ 'କବଚ' ଅଧୀନକୁ ଅଣାଯାଇ ସ୍ୱଦେଶୀ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଏବଂ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ଆସନ୍ତା ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୪୦୦ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ନୂତନ ପିଡ଼ିର ବୟେ ଭାରତ ରେଳ ଚଳାଚଳ କରାଯିବ ।

୨୪. ଆସନ୍ତା ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବହୁମୁଖ୍ୟ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ ପାଇଁ ୧୦୦ଟି ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି କାର୍ଗୋ ଚର୍ମିନାଲ ବିକଶିତ କରାଯିବ ।

୨୫. ବ୍ୟାପକ ଆକାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ମେଟ୍ରୋ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦ୍ରୁତ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ଅଭିନବ ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । ପ୍ରାଥମିକତା ଭିତ୍ତିରେ ଗଣ ସହରାଞ୍ଚଳ ପରିବହନ ଏବଂ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ମଧ୍ୟରେ ବହୁମୁଖ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୁବିଧା କରାଯିବ । ଭାରତୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ଓ

ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ସହରାଞ୍ଚଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସମେତ ମେଟ୍ରୋ ସିଷ୍ଟମର ଡିଜାଇନକୁ ପୁନଃ ଆଧାରିତ ଏବଂ ମାନକୀକୃତ କରାଯିବ ।

ପର୍ବତମାଳା: ଜାତୀୟ ରୋପଣେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୨୬. ଉପାନ୍ତ ପାର୍ବତ୍ୟାଞ୍ଚଳରେ ପାରମ୍ପରିକ ସଡ଼କର ଏକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ପିପିପି ମାଧ୍ୟମରେ ଜାତୀୟ ରୋପଣେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଏହା ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗରେ ସୁଧାର ଆଣିବ ଏବଂ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜନଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ସହରାଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ, ଯେଉଁଠି ପାରମ୍ପରିକ ପରିବହନ ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନିର୍ମାଣ

୨୭. ସାମର୍ଥ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଆୟୋଗଙ୍କ ଠାରୁ ବୈଷୟିକ ସମର୍ଥନ ସହିତ, କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର କୌଶଳରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବେ । ଏହା ଯୋଜନା, ଡିଜାଇନ, ପାଣ୍ଠିଯୋଗାଣ (ଅଭିନବ ଉପାୟ ସମେତ) ଏବଂ ପିଏମ ଗତିଶକ୍ତି ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ସମାବେଶୀ ବିକାଶ

କୃଷି

୨୮. ୨୦୨୧-୨୨ ରବି ଋତୁରେ ଗହମ କ୍ରୟ ଏବଂ ୨୦୨୧-୨୨ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଧାନ କ୍ରୟ ପରିମାଣ ୧୨୦୮ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ୧୬୩ ଲକ୍ଷ ଚାଷୀଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି ଗହମ ଏବଂ ଧାନ କ୍ରୟ କରାଯିବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଚାଷୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ସିଧାସଳଖ ୨.୩୭ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ପଇଠ କରାଯିବ ।

ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କ ଘର ସଞ୍ଚୟ

୨୯. ଦେଶବ୍ୟାପୀ ରସାୟନ ମୁକ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ କୃଷିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯିବ, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କୂଳେ କୂଳେ ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ ୫ କିଲୋମିଟର ଚଉଡ଼ା କରିତରରେ ଏହା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ।

୩୦. ୨୦୨୩କୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମିଲେଟସ ଦିବସ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ, ଘରୋଇ ବ୍ୟବହାର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଜାତୀୟ ଓ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ମିଲେଟ ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ ପାଇଁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

୩୧. ଡିଜିଟାଲ ଆମଦାନୀ ଉପରେ ଆମର ନିର୍ଭରଶୀଳତା ହ୍ରାସ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଡିଜିଟାଲ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ତଥା ବିସ୍ତୃତ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

୩୨. କୃଷି ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳର ହିତଧାରକ ଏବଂ ଘରୋଇ କୃଷି ପ୍ରଯୁକ୍ତି ସଂସ୍ଥା ସହିତ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ କ୍ଷେତ୍ର ଗବେଷଣା ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୃକ୍ତିରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ଏବଂ ହାଇଟେକ୍ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପିପିପି ମୋଡରେ ଏକ ଯୋଜନାର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ ।

୩୩. ଫସଲ ଆକଳନ, ଜମି ରେକର୍ଡର ଡିଜିଟାଇଜେସନ, କୀଟନାଶକ ସିଂଚନ ଏବଂ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ପାଇଁ 'କିଷାନ ଡ୍ରୋନ' ର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯିବ ।

୩୪. ପ୍ରାକୃତିକ, ଶୂନ୍ୟ ବଜେଟ ଏବଂ ଜୈବିକ କୃଷି, ଆଧୁନିକ କୃଷି, ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଭଳି ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।

୩୫. ନାବାର୍ଡ ସହାୟତାରେ ସହ - ବିନିଯୋଗ ମଡେଲ ଅଧିନରେ ମିଶ୍ରିତ ପୁଞ୍ଜିର ଏକ ପାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଯାହା କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅପଗୁଡ଼ିକୁ ଏହା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଏହି ସ୍ୱାର୍ଥ ଅପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ ଏଫପିଓଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସହାୟତା, ଚାଷଜମି ସ୍ତରରେ ଭଡା ଆଧାରରେ ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ଯତ୍ନପାତି ଏବଂ ଆଇଟି ଆଧାରିତ ସହାୟତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିବ ।

କେନ୍ଦ୍ର ବେଟିଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଦୀ ସଂଯୋଗୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ

୩୬. ୪୪, ୬୦୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ କେନ୍ଦ୍ର - ବେଟିଂ ନଦୀ ସଂଯୋଗୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ୯,୦୮ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା, ୬୨ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ୧୦୩ ମେଗାୱାଟ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଏବଂ ୨୭ ମେଗାୱାଟ ସୌର ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ୨୦୨୧-୨୨ରେ ୪,୩୦୦ କୋଟି ଏବଂ ୨୦୨୨-୨୩ରେ ୧,୪୦୦ କୋଟି ଅର୍ଥ ଆବଂଚନ କରାଯାଇଛି ।

୩୭. ଦମନଗଙ୍ଗା - ପିଞ୍ଜଲ, ପାର - ତାପି ନର୍ମଦା, ଗୋଦାବରୀ - କ୍ରିଷ୍ଣା, କ୍ରିଷ୍ଣା - ପେନ୍ନାର ଏବଂ ପେନ୍ନାର - କାବେରୀ ଭଳି ପାଂଚଟି ନଦୀ ସଂଯୋଗୀକରଣର ଚିଠା ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ତୁଡ଼ାନ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ହିତାଧିକାରୀ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବେ ।

ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ

୩୮. କୃଷକମାନେ ଉଚିତ କିସମର ଫଳ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ ଆପଣେଇବା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଅମଳ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଆମ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ଯୋଗଦାନରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ୟାକେଜ ଯୋଗାଇଦେବେ ।

ଏମଏସଏମଇ

୩୯. ଉଦ୍ୟମ, ଇ-ଶ୍ରମ, ଏନସିଏସ ଏବଂ ଅସୀମ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ପରସ୍ପର ସହ ସଂଯୋଗ କରାଯିବ । ସେଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ବ୍ୟାପକ କରାଯିବ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ଜିରୁସି, ବିରୁସି ଏବଂ ବିରୁସି ସେବା ଯୋଗାଉଥିବା ସିଧାସଳଖ ମୌଳିକ ତାଟାବେସ ପୋର୍ଟାଲ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଅର୍ଥନୀତିକୁ ବୃହତର ଆକାର ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମଭିତିକ ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରଣ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ, କୌଶଳ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଏହି ସେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

୪୦. ଏମରଜେନ୍ସି କ୍ରେଡିଟ ଲାଇନ୍ ଗ୍ୟାରେଂଟି ସ୍କିମ (ଇସିଏଲଜିଏସ) ବା ଜରୁରୀକାଳୀନ ନିଶ୍ଚିତ ରଣ ଯୋଜନା ୧୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏମଏସଏମଇକୁ ଅତି ଜରୁରୀ ଅତିରିକ୍ତ ରଣ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛି । ଏହା ସେସବୁକୁ ମହାମାରୀର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ଆତିଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସେବା, ବିଶେଷକରି କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଯାହାସବୁ ପ୍ରାକ୍ ମହାମାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ତରକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିପାରି ନାହାନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଇସିଏଲଜିଏସକୁ ୨୦୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର ୫ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଗ୍ୟାରେଂଟି ପରିସରକୁ ଆଉ ୫୦,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ପୁଞ୍ଜିକୁ କେବଳ ଆତିଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ।

୪୧. ଆବଶ୍ୟକ ପାଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ରଣ ଗ୍ୟାରେଂଟି ଗ୍ରଣ୍ଟ (ସିଜିଟିଏମଏସଇ) ଯୋଜନାର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରାଯିବ । ଏହା ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ୨ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରଣ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ସହ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗକୁ ମଧ୍ୟ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିବ ।

୪୨. ଏମଏସଏମଇର ଉତଥାପନ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଦ୍ଵିତୀୟ (ଆରଏଏମପି) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୬ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ କରାଯିବ । ଏହା ଏମଏସଏମଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅଦମ୍ୟ, ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ଏବଂ ଦକ୍ଷ କରାଇବାରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ

୪୩. ନିରନ୍ତର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ମାଧ୍ୟମ, ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟିତ୍ଵ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ କୌଶଳ ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ସହ ଭାଗିଦାରୀତାକୁ ନୂତନ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦିଆଯିବ । ଗତିଶୀଳ ଶିଳ୍ପ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗ୍ୟତା ଢାଂଚା (ଏମଏସକ୍ୟୁଏଫ) ରେଖାଙ୍କିତ କରାଯିବ ।

୪୪. ଜୀବିକା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଡିଜିଟାଲ ବାତାବରଣ – ଦେଶ୍ଟ୍ ଷ୍ଟାକ୍ ଇ ପୋର୍ଟାଲର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଅନଲାଇନ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଦକ୍ଷ, ପୁନଃ ଦକ୍ଷ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଦକ୍ଷ କରି ସଶକ୍ତ କରିବା ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏପିଆଇ ଆଧାରିତ ବିଶ୍ଵସ୍ତ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରମାଣ, ଦେୟ ପଇଠ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟୁତ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ୟମିତାକ୍ଷମ ସୁଯୋଗ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଆବିଷ୍କାର ସ୍ତର ଯୋଗାଇ ଦେବ ।

୪୫. ଡ୍ରୋନ୍ ଆଫ୍ ଏ ସର୍ଭିସ୍ (ଡ୍ରାସ୍) ପାଇଁ ତଥା ବିବିଧ ପ୍ରୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ‘ଡ୍ରୋନ୍ ଶକ୍ତି’ ସୁବିଧାର ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଅପଗୁଡିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର କେତେକ ବକ୍ସ ବକ୍ସ ଆଇଟିଆଇରେ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବ ।

ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ସାର୍ବଜନୀକରଣ

୪୬. ମହାମାରୀ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକ ବନ୍ଦ ହେବା ଦ୍ଵାରା ଆମ ପିଲାମାନେ, ବିଶେଷକରି ଗ୍ରାମାଂଚଳରେ, ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗର ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ୨ ବର୍ଷର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟତଃ, ଏମାନେ ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ । ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସହ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ଏକ ଅଦମ୍ୟ ଢାଂଚା ନିର୍ମାଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆମେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଉଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ପିଏମ ଇ- ବିଦ୍ୟାର ‘ଏକ ଶ୍ରେଣୀ – ଏକ ଚିତ୍ତି ଚାନେଲ’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ୧୨ରୁ ୨୦୦ ଟି ଚାନେଲକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ଏହା ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଥମରୁ ଦ୍ଵାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବ ।

୪୭. ଧନ୍ୟାତ୍ମକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତନ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, ସୃଜନଶୀଳତା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗଣିତରେ ୭୫୦ ଭର୍ତ୍ତୁଆଳ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଶିକ୍ଷଣ ପରିବେଶ ପାଇଁ ୭୫ଟି ଦକ୍ଷତା ଇ-ଲ୍ୟାଭ୍ ୨୦୨୨-୨୩ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ।

୪୮. ଡିଜିଟାଲ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଇଂଚରନେଟ୍, ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍, ଚିଢ଼ି ଏବଂ ରେଡିଓ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ କଥିତ ଭାଷାରେ ଉଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତାଯୁକ୍ତ ଇ - ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିକଶିତ କରାଯିବ ।

୪୯. ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତାର ଇ- ବିଷୟବସ୍ତୁର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ଯାହା ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବ। ସହ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଡିଜିଟାଲ ଉପକରଣଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଡିଜିଟାଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

୫୦. ସମଗ୍ର ଦେଶର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ଘର ପାଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭିଜ୍ଞତାଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ସାର୍ବଜନିନ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଡିଜିଟାଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଭାଷା ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା (ଆଇସିଟି) ଢାଂଚାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଆଇସିଟି ନିପୁଣତା ଯୁକ୍ତ ହର୍ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପନ୍ନ ନେଟୱାର୍କ ଭିତ୍ତିକ ହର୍ ସ୍ତୋକ ଆଧାରରେ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଦେଶର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହର୍ ସ୍ତୋକଗୁଡ଼ିକର ନେଟୱାର୍କ ରୂପେ ସହଯୋଗ କରିବେ ।

ଆୟୁଷ୍ମାନ ଭାରତ ଡିଜିଟାଲ ମିଶନ୍

୫୧. ଜାତୀୟ ଡିଜିଟାଲ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାତାବରଣ (ଏନଡିଏଟଇ) ନିମନ୍ତେ ଏକ ଖୋଲା ମଂଚ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା କେନ୍ଦ୍ର, ଅନନ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରିଚୟପତ୍ର, ସହମତି ଢାଂଚା, ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ହାସଲ ଆଦିର ଡିଜିଟାଲ ପଞ୍ଜିକା ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିବ ।

ଜାତୀୟ ଟେଲି ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୫୨. ଏହି ମହାମାରୀ ସବୁ ବୟସର ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଆଡକୁ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି । ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ଯତ୍ନ ସେବା ଉପଲବଧତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ 'ଜାତୀୟ ଟେଲି ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ' ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏଥିରେ ନିମହାନସକୁ ନୋଡାଲ କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ

କରାଯାଇ ୨୩ଟି ଟେଲି ମାନସିକ ଉତ୍ତରଣ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସାମିଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାଙ୍ଗାଲୋରର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଆଇଆଇଆଇଟିବି) ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବ ।

ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି, ମିଶନ୍ ବାସ୍ତବ୍ୟ, ସକ୍ଷମ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଓ ପୋଷଣ ୨.୦

୫୩. ଆମର ଉତ୍କଳ ଭବିଷ୍ୟତର ବାର୍ତ୍ତାବହ ଏବଂ ଅମୃତ କାଳ ଅବସରରେ ମହିଳାଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ପରିଚାଳିତ ବିକାଶ ପାଇଁ ନାରୀ ଶକ୍ତିର ମହତ୍ଵକୁ ଉପଲକ୍ଷି କରି ଆମ ସରକାର ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରିଛନ୍ତି । ତଦନୁଯାୟୀ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ସମନ୍ୱିତ ଲାଭ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସକାଶେ ନିକଟରେ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି, ମିଶନ୍ ବାସ୍ତବ୍ୟ, ସକ୍ଷମ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଭଳି ୩ଟି ଯୋଜନା ଏବଂ ପୋଷଣ ୨.୦ର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସକ୍ଷମ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ସେହିସବୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଯେଉଁଠାରେ ଶିଶୁର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ପରିବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ତଥା ସ୍ଵଚ୍ଛ ଉର୍ଜା ସମ୍ପନ୍ନ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଉପକରଣ ରହିଛି ।

ହର ଘର, ନଲ ସେ ଜଲ୍

୫୪. ଏବେ ହର ଘର ନଲ ସେ ଜଲ୍ ଅଧିନରେ ୮.୭ କୋଟି ଘରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୫.୫ କୋଟି ପରିବାରକୁ ଗତ ୨ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ପାଇପ ଯୋଗେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ୨୦୨୨-୨୩ରେ ଆଉ ୩.୮ କୋଟି ପରିବାରକୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୬୦,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଂଚନ କରାଯାଇଛି ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବାସଗୃହ

୫୫. ୨୦୨୨-୨୩ରେ ଉଭୟ ପି ଏମ୍ ଗ୍ରାମୀଣ ଏବଂ ସହରୀ ଆବାସ ଯୋଜନାର ଚିହ୍ନିତ ୮୦ ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ । ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ୪୮,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

୫୬. ସହରାଂଚଳର ମଧ୍ୟବିତ ତଥା ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଲଭ ବାସଗୃହର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ଭୁମି ଓ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପର୍କିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଲାଗୁଥିବା ସମୟ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବ୍ୟୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଆମେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରକମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବୁ ।

ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଅଂଚଳ ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିକାଶମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ (ପିଏମଡିଭାଇନ୍)

୪୭. ଉତ୍ତର ପୂର୍ବାଂଚଳ ପରିଷଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବାଂଚଳର ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପଦକ୍ଷେପ (ପିଏମ ଡିଭାଇନ୍) ନାମକ ଏକ ନୂଆ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ଏହା ଉତ୍ତର- ପୂର୍ବାଂଚଳ ପାଇଁ ଅନୁଭବ କରାଯାଉଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଭିତରେ ସାମାଜିକ ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ଭିଡିଭୁମି ପାଇଁ ପିଏମ ଗତି ଶକ୍ତି ଆଧାରରେ ପାଣି ଯୋଗାଇବ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରି ଯୁବକ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଗତିବିଧିକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଇବ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ବିକଳ ହେବ ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏଥିପାଇଁ ୧,୫୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଂଚନ କରାଯିବ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-୧ରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଆକାଂକ୍ଷୀ ବୁକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୪୮. ଆକାଂକ୍ଷୀ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶର ବହୁ ପଛୁଆ ଜିଲ୍ଲାରେ ନାଗରିକଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣା ମାନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଥିବା ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ସେହି ୧୧୨ଟି ଜିଲ୍ଲାର ୯୫ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ, ଆର୍ଥିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଏବଂ ମୌଳିକ ଭିଡିଭୁମି ଭଳି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି । ସେସବୁ ରାଜ୍ୟ ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛି । ତେବେ ସେହିସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ କେତେକ ବୁକ୍ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପଛରେ ରହିଛି । ୨୦୨୨ - ୨୩ ରେ ସେହିସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଏଭଳି ବୁକ୍ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରାଯିବ ।

ଚଳଚଂଚଳ ଗ୍ରାମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୪୯. ବିଶିଷ୍ଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ସୀମାନ୍ତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ, ସିମାନ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି କାରଣରୁ ଅନେକ ସମୟରେ ବିକାଶର ସୁଫଳ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଉତ୍ତର ସୀମାରେ ଥିବା ଏହିଭଳି ଗାଁଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ଚଳଚଂଚଳ ଗ୍ରାମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରାମୀଣ ଭିଡିଭୁମି ନିର୍ମାଣ, ଆବାସ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର, ସଡ଼କ ସଂଯୋଗ, ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ, ଦୁରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ଚାଳନା ପାଇଁ ଡାଇରେକ୍ଟ୍ ଟୁ ହୋମର ଉପଲକ୍ଷ୍ୟତା, ଏବଂ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ସହାୟତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ କରାଯିବ । ଆମେ ସେସବୁର ଫଳାଫଳକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ସହିତ ନିୟମିତ ଭାବରେ ତଦାରଖ କରିବୁ ।

60. 2022 ରେ, 1.5 ଲକ୍ଷ ଡାକଘରକୁ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ସିଷ୍ଟମ ମଧ୍ୟରେ ସାମିଲ୍ କରାଯାଇଛି ଓ ଆକାଉଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଟ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ, ମୋବାଇଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ, ଏଟିଏମ, ତଥା ଡାକ ଘର ଆକାଉଣ୍ଟ ଓ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଚଳାର ଅନଲାଇନ୍ ଗ୍ରାନ୍ସଫର କରାଯାଇପାରୁଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଚାଷୀ ଓ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକମାନେ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ।

ଡିଜିଟାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ

61. ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ, ଡିଜିଟାଲ୍ ପେମେଣ୍ଟ ଓ ଫିନଟେକ୍ ଇନୋଭେସନ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଶରେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି। ସରକାର କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଏହିସବୁ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛି ଯଦ୍ୱାରା ଦେଶର ପ୍ରତି କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ସୁବିଧାକୁ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇପାରିବ। ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ନେଇ, ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାର 75 ବର୍ଷ ପାଳନ ଅବସରରେ, ସୂଚୀତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଶର 75 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 75 ଟି ଡିଜିଟାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ୟୁନିଟ୍ (ଡିଭିୟୁ) ସ୍ଥାପନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି।

ଡିଜିଟାଲ୍ ପେମେଣ୍ଟ

62. ଡିଜିଟାଲ୍ ପେମେଣ୍ଟ ଇକୋସିଷ୍ଟମ ପାଇଁ ଗତ ବଜେଟରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା 2022-23 ରେ ମଧ୍ୟ ଜାରି ରହିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଡିଜିଟାଲ୍ ପେମେଣ୍ଟକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିବ। କମ୍ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଓ ଯୁକ୍ତମୁକ୍ତ ପେମେଣ୍ଟ ପ୍ଲଟଫର୍ମ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଧାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

ନିବେଶ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି, ନୂତନ ସୁଯୋଗ, ଶକ୍ତି ରୂପାନ୍ତରଣ ଓ ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି ଓ ନିବେଶ

ଇକ୍ ଅଫ୍ ଟୁଇଂ ବିଜନେସ୍ 2.0 ଓ ଇକ୍ ଅଫ୍ ଲିଡିଂ

63. ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, 25,000 ଅନୁପାଳନକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି ଓ 1486 ୟୁନିୟନ ଆଇନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଛି। ଏହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ 'ସର୍ବନିମ୍ନ ସରକାର ଓ ସର୍ବାଧିକ ସୁଶାସନ' ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିଛି। ଏହାଫଳରେ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଆସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଓ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ମଧ୍ୟ ସହଜ ହୋଇପାରିଛି।

64. ଅମ୍ବିତ କାଲ୍ ପାଇଁ, ଇଜ୍ ଅଫ୍ ଡୁଇଂ ବିଜନେସ (ଇଓଡିବି) 2.0 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଓ ଇଜ୍ ଅଫ୍ ଲିଭିଂ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ। ପୁଞ୍ଜି ଓ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଉତ୍ପାଦକତାରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ, ଆମେ 'ବିଶ୍ୱାସଭିତ୍ତିକ ସୁଶାସନ'ର ଅନୁପାଳନ କରିବୁ।

65. ଏହି ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ସାମିଲ ହେବେ, ମାନୁଆଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକର ଡିଜିଟାଲାଇଜେସନ କରାଯିବ, ଆଇଟ୍ କ୍ରିଜ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଓ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସିଷ୍ଟମର ସମନ୍ୱିତକରଣ କରାଯିବ। ସମସ୍ତ ନାଗରିକ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ସେବା ପାଇଁ ଏକ ସିଙ୍ଗଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ ଆକ୍ସେସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ ଓ ଅତ୍ୟଧିକ ଅନୁପାଳନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ଏହାର ମାନକିକରଣ କରାଯିବ। ଲୋକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମତାମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଡିଜିଟାଲ୍ ସ୍ତରରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ। ଜନସାଧାରଣ ଓ ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ।

ସବୁଜ ମଞ୍ଚୁରୀ

66. ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପରିବେଶ ମଞ୍ଚୁରୀ ପାଇଁ ଏକ ସିଙ୍ଗଲ୍ ଓପିଏସ୍ ପୋର୍ଟାଲ୍ ପରିବେଶକୁ 2018 ମସିହାରେ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଚୁରୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବରେ ହ୍ରାସ ପାଇଛି। ଏହି ପୋର୍ଟାଲର ପରିସରକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟାପକ କରାଯାଉଛି ଓ ଆବେଦନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି। ଯୁନିଟର ଅବସ୍ଥାନ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଞ୍ଚୁରୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ଚାରିଟି ମଞ୍ଚୁରୀକୁ ଗୋଟିଏ ଫର୍ମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଓ ଏହାକୁ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ୍ ପ୍ରୋସେସିଂ ସେଣ୍ଟର –ଗ୍ରୀନ୍ (ସିପିସି ଗ୍ରୀନ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ଟ୍ରାକିଂ କରାଯିବ।

ଇ-ପାସପୋର୍ଟ

67. ଏମ୍ବେଡେଡ୍ ଟିପ୍ ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ 2022-23 ରେ ଇ-ପାସପୋର୍ଟର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ ଯଦ୍ୱାରା ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ନାଗରିକମାନେ ସୁବିଧା ପାଇପାରିବେ।

ସହରାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ

68. ଯେତେବେଳେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା 100 ବର୍ଷ ହେବ ସେତେବେଳକୁ ଦେଶର ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ଜନସଂଖ୍ୟା ସହରାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବେ। ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସହରାଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତାରେ ଉନ୍ନତି ଆସିବ। ସହିତ ନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ। ଏଥି ପାଇଁ ଆମକୁ ବୃହତ୍ ସହର ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କରିବାକୁ ହେବ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଚିନ୍ତର 2 ଓ ଚିନ୍ତର 3 ସହର ଗୁଡ଼ିକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ କରାଯିବ। ସହିତ ମହିଳା ଓ ଯୁବକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ଭାବନା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ। ଏହାକୁ ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ସହରାଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ।

69. ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହରାଞ୍ଚଳ ପ୍ଲାନର, ସହରାଞ୍ଚଳ ଅର୍ଥନୀତିକ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ କମିଟିକୁ ଗଠନ କରାଯାଇ ସହରାଞ୍ଚଳ ନୀତି ସୁପାରିଶ କରାଯିବ। ଏହା ସହିତ ଦକ୍ଷତା ନିର୍ମାଣ, ଯୋଜନା ଓ ସୁଶାସନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

ସହରାଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟତା

70. ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ନିର୍ମାଣ ବାଇଲ, ଟାଉନ୍ ପ୍ଲାନିଂ ଷ୍ଟିମ୍ (ଟିପିଏସ୍) ଓ ଟ୍ରାନ୍ଜିଟ୍ ଓରିଏଣ୍ଟେଡ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ (ଟିଓଡି) କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସଂସ୍କାର ସୃଷ୍ଟି ହେବ ଓ ଜନସାଧାରଣମାନେ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ। ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଟିଓଡି ଓ ଟିପିଏସକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅମୃତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ।

71. ଭାରତର ବିକାଶ ପାଇଁ ସହରାଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା ଓ ଡିଜାଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ଆକାଡେମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଉତ୍କର୍ଷତା କେନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯିବ। ଏହି ସେଣ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକୁ ଟ.250 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏଣ୍ଡୋମେଣ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଏହାସହିତ, ଏଆଇସିଟିଇ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବିକାଶ, ଗୁଣମାନ ଓ ଅର୍ବାନ୍ ପ୍ଲାନିଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବିକାଶ ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବ।

ସ୍ମୃତ୍ତି ଓ ସ୍ଥାୟୀ ମୋବିଲିଟି

72. ଆମେ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କରିବୁ। ଏହାକୁ କ୍ଲିନ ଟେକ୍ ଓ ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସମାଧାନ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ। ଏହା ସହିତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୀଲ୍ ମୋବିଲିଟି ଜୋନ୍ ଓ ଶୂନ୍ ଜୀବାଶ୍ମ ଇନ୍ଦନ ନୀତି ଓ ଇଡି ଯାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

ବ୍ୟାଚେରି ସ୍ତାପିଂ ନୀତି

73. ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାନର ସମସ୍ୟାକୁ ବିଚାର କରି ଚାର୍ଜିଂ ଷ୍ଟେସନକୁ ସ୍ଥାପନା କରିବା ପାଇଁ, ବ୍ୟାଚେରିଂ ସ୍ତାପିଂ ପଲିସିକୁ ଅଣାଯିବ ଓ ଇଣ୍ଟର-ଅପରେବିଲିଟି ମାନକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ। ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ନୂତନ ବିଜନେସ୍ ମଡେଲ୍ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ 'ବ୍ୟାଚେରି ବା ଏନର୍ଜି ଏକ ସେବା' ଭାବରେ ରହିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଇଡି ଇକୋ-ସିଷ୍ଟମରେ ଉନ୍ନତି ଆସିବ।

ଜମି ରେକର୍ଡର ପରିଚାଳନା

74. ଜମି ସମ୍ବଳର ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ରେକର୍ଡର ଆଇଟି-ଭିଡିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୁନିକ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ପାର୍ସଲ୍ ଆଇଣ୍ଡେକ୍ସିଫିକେସନ ନମ୍ବରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ। ଜମି ରେକର୍ଡର ସୂଚୀ –VIII ରେ ଥିବା ଭାଷା ଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାନ୍ଥଲିଟେରେସନ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ।

75. ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଜେନେରିକ୍ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ସିଷ୍ଟମ (ଏନଜିଡିଆରଏସ) ସହିତ 'ଖାନ୍ ନେସନ ଖାନ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ସର୍ଟଫିକେଟ୍' ର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଯଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାନ ହେବ ଓ ଡିଡ୍ସ ଏବଂ କାଗଜାତର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରାଯାଇପାରିବ।

ଅସମର୍ଥତା ଓ ଦେବାଳିଆ କୋଡ୍

76. ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଓ କ୍ରସ ବର୍ଡର ଇନସଲ୍ଡେନ୍ସି ସମାଧାନକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କୋଡ୍ରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ।

ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କର୍ପୋରେଟ୍ ଏକ୍ଟିଭ୍

77. ନୂତନ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷୀପ୍ର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଆଇଟି-ଭିଡିକ ସିଷ୍ଟମକୁ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି। ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଣ୍ଟର ଫର୍ ପ୍ରୋସେସିଂ ଆକ୍ଟିଭିଟିରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ଏକ୍ଜିଟ୍ (ସି-ପେସ୍) ସହିତ ପ୍ରୋସେସ ରିଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସ୍ଥାପିତ କରି ଏହି କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଭଲ୍ୟୁୟାରି ଖାଲଣ୍ଟିଂ-ଅପ୍ କରାଯିବ ଯଦ୍ୱାରା ଏହି ସମୟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର 2 ବର୍ଷରୁ 6 ମାସକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ।

ସରକାରୀ ସଂଗ୍ରହଣ

78. ଅମୃତ କାଳର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ସରକାରୀ ନିୟମକୁ ନିକଟରେ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯାଇଛି। ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଇନପୁଟରୁ ନୂତନ ନିୟମ ଲାଭହୁଏ ହୋଇଛି। ଏହି ଆଧୁନିକ ନିୟମ ସ୍ୱଳ୍ପ ଗୁଣମାନ ମାପଦଣ୍ଡକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ଓ ଏହା ସହିତ ଜଟିଳ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସହଜରେ କରାଯାଇପାରିବ। 10 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ 75 ପ୍ରତିଶତ ରନିଂ ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯଦ୍ୱାରା ବିବାଦର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ।

79. ସ୍ୱଚ୍ଛତାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ତଥା ପେମେଣ୍ଟରେ ବିଳମ୍ବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ, ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଗଜବିହୀନ, ଏଣ୍ଟ-ଟୁ-ଏଣ୍ଟ ଅନଲାଇନ୍ ଇ-ବିଲ୍ ସିଷ୍ଟମର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ ଯାହାକି ସମସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପ୍ରୋକିସରମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ। ଏହି ସିଷ୍ଟମ ମାଧ୍ୟମରେ ସପ୍ଲାଇର୍ସ ଓ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ସେମାନଙ୍କର ଡିଜିଟାଲ୍ ଭାବରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ବିଲ୍ ଓ ଦାବୀକୁ ଦାଖଲ କରିବେ ଓ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଏହାର ସ୍ଥିତିକୁ ଟ୍ରାକ୍ କରିପାରିବେ।

80. ସପ୍ଲାଇର୍ସ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପରୋକ୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ ସରକାରୀ ପ୍ରୋକିଓରମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ସିଓରିଟି ବଣ୍ଡର ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ। ବ୍ୟବସାୟ ଯଥା ସୁନା ଆମଦାନୀ ଏହାଦ୍ୱାରା ଲାଭହୁଏ ହୋଇପାରିବେ। ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସିଓରିଟି ବଣ୍ଡ ଜାରି ପାଇଁ ଆଇଆରଡିଏଆଇ ଢାଞ୍ଚା ପ୍ରଦାନ କରିଛି।

ଏଭିଜିସି ପ୍ରମୋସନ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ

81. ଆନିମେସନ, ଭିଡୁଆଲ୍ ଇଫେକ୍ଟ୍, ଗେମିଂ ଓ କମିକ୍ (ଏଭିଜିସି) ସେକ୍ଟର ଯୁବକମାନଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ଏକ ଏଭିଜିସି ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ଯଦ୍ୱାରା ଆମର ବଜାର ତଥା ବିଶ୍ୱ ଚାହିଦାର ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଓ ଘରୋଇ କ୍ଷମତାର ବିକାଶ ହୋଇପାରିବ।

ଚେଲିକମ୍ କ୍ଷେତ୍ର

82. ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଚେଲିକମ୍ପ୍ୟୁନିକେସନ ଓ ବିଶେଷ କରି 5ଜି ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଥନୀତିରେ ବିକାଶ ହେବା ସହିତ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହେବ। ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୂଳକ ନିଲାମକୁ 2022 ରେ କରାଯିବ ଯଦ୍ଵାରା 2022-23 ସୁଦ୍ଧା 5ଜି ମୋବାଇଲ୍ ସେବାକୁ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଚେଲିକମ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ।

83. ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପର୍କିତ ଇନ୍‌ସେନଟିଭ୍ ଯୋଜନାର ଅଂଶସ୍ଵରୂପ ଡିଜାଇନ୍ ଆଧାରିତ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାକୁ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯିବ ଯଦ୍ଵାରା 5ଜି ପାଇଁ ଏକ ଦୃଢ଼ ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିବ।

84. ଗ୍ରାମୀଣ ତଥା ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ରଡ଼ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ମୋବାଇଲ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ୟୁନିଭର୍ସାଲ୍ ସର୍ଭିସ ଓବଲିଗେସନ ଫଣ୍ଡ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ବାର୍ଷିକ ସଂଗ୍ରହକୁ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଯିବ। ଏହା ଆର ଆଣ୍ଡ ଡି ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଓ ସମାଧାନର ବାଣିଜ୍ୟିକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ।

85. ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ଓ ଏହାର ଅଧିବାସୀ ଯେପରି ଇ-ସେବା, ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ସମ୍ବଳ ସହରାଞ୍ଚଳ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ପରି ପାଇପାରିବେ। ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ଅପଟିକାଲ୍ ଫାଇବର ନେଟୱର୍କ ବିଛାଇବା ପାଇଁ ଭାରତନେଟ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି। ଏହାକୁ ପିପିପି ମାଧ୍ୟମରେ 2022-23 ରେ କରାଯିବ। ଏହା 2025 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି। ଅପଟିକାଲ୍ ଫାଇବରର ଯେପରି ଉନ୍ନତ ଓ ଦକ୍ଷ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ରଘୁନୀ ପ୍ରୋସାହନ

86. ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୂଳକ ଇକୋନୋମିକ୍ ଜୋନ୍ ଆକ୍ଟକୁ ଏକ ନୂତନ ନିୟମ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ଯଦ୍ଵାରା ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ 'ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ସର୍ଭିସ ହବ୍‌ର ବିକାଶ' ରେ ସହଭାଗୀ ହୋଇପାରିବେ। ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ବୃହତ୍ ପୁରୁଣା ଓ ନୂଆ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ୍ କରାଯିବ ଯଦ୍ଵାରା ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଓ ରଘୁନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ।

ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ୍ଭନିର୍ଭର

87. ଆମର ସରକାର ଆମଦାନୀକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଓ ଆର୍ମ୍ଭ ଫୋର୍ସର ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଆମ୍ ନିର୍ଭର ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । 2022-23 ରେ 68 ପ୍ରତିଶତ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ପ୍ରୋଜିକ୍ଟରମେଣ୍ଟ ବଜେଟକୁ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ଯାହାକି 2021-22 ତୁଳନାରେ 58 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଅଟେ ।

88. ଉଦ୍ୟୋଗ, ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଓ ଆକାଡେମିଆ ପାଇଁ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗବେଷଣା ଓ ବିକାଶକୁ ଉତ୍ସୁକ କରାଯିବ ଓ ଏଥିପାଇଁ 25 ପ୍ରତିଶତ ଡିଫେନ୍ସ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡି ବଜେଟକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି । ଏସପିଭି ମଡେଲରେ ଡିଆରଡିଓ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ମିଶି ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ମିଲିଟାରି ପ୍ଲ୍ୟାଟଫର୍ମ ଓ ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକର ଡିଜାଇନ୍ ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ବ୍ୟାପକସ୍ତରୀୟ ପରୀକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରମାଣନ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାପନ ନୋଡାଲ୍ ଅପ୍ରେଲା ବଡିର ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।

ନୂତନ ସୁଯୋଗ

89. ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ୍ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ, ଜିଓସ୍ପାଟିଆଲ୍ ସିଷ୍ଟମ ଓ ଡ୍ରୋନ୍ସ, ସେମିକଣ୍ଡକ୍ଟର ଓ ଏହାର ଇକୋସିଷ୍ଟମ, ସ୍ପେସ ଇକୋନୋମି, ଜେନୋମିକ୍ସ ଓ ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ୍ସ, ଗ୍ରୀନ ଏନର୍ଜି ଓ କ୍ଲିନ୍ ମୋବିଲିଟି ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଓ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ଯାହାକି ଦେଶର ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଯୁବକ ମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଓ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତି ।

୯୦. ସହାୟକ ନୀତି ସମୂହ, କୋହଲ ନିୟମ, ଘରୋଇ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସୁବିଧାଜନକ କାର୍ଯ୍ୟ, ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସରକାରଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଦେବ । ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ବିକାଶର ଏହି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗର ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ସରକାରୀ ଅବଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଶକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ

୯୧. ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ବିପଦ ହେଉଛି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନକାରାତ୍ମକ ବାହ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଯାହା ଭାରତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି । ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଗ୍ଲୋବ୍‌ଗୋଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସିଓପି ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀରେ ମାନନୀୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଯେପରି କହିଥିଲେ ଯେ, \"ଆଜି ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ଅଜ୍ଞତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିନାଶକାରୀ ଉପଯୋଗ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମନୋବୃତ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ଏବଂ ସୁଚିତ୍ରିତ ବ୍ୟବହାର ହେବା ଉଚିତ୍ 'ପଂଚାମୃତ'\"

ଯୋଜନାରେ ଯେଉଁ କମ୍ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ ବିକାଶ ରଣନୀତି କରାଯାଇଛି, ତାହା ପରିପୋଷଣୀୟ ବିକାଶ ପ୍ରତି ଆମ ସରକାରଙ୍କର ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଫଳନ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

୯୨. ଏହି ରଣନୀତି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ଦେଶକୁ ଏକ ପରିପୋଷଣୀୟ ବିକାଶ ପଥରେ ନେଇଯିବ । ଏହି ବଜେଟ୍ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅନେକ ନିକଟ - ଅବଧିସମ୍ପନ୍ନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛି ।

ସୌର ଶକ୍ତି

୯୩. ୨୦୩୦ ସୁଦ୍ଧା ୨୮୦ ଜିଡିପିର ଉଚ୍ଚଭିଳାଷୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୌର କ୍ଷମତା ସ୍ଥାପନ କରି ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନକୁ ସୁଗମ କରିବା । ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଦକ୍ଷତାସମ୍ପନ୍ନ ମୋଡୁଲ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ଲିଙ୍କ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମନ୍ତେ ୧୯,୫୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ପଲିସିଲିକନ୍ଠାରୁ ସୌର ପିଭି ମୋଡୁଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକୀକୃତ ଉତ୍ପାଦନ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ ।

ସର୍ବ୍ୱିକାର ଅର୍ଥନୀତି

୯୪. ସର୍ବ୍ୱିକାର ଅର୍ଥନୀତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସହିତ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ବୃହତ୍ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଦଶଟି କ୍ଷେତ୍ର, ଯଥା: ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ, ଜୀବନ କାଳ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଯାନବାହନ, ବ୍ୟବହୃତ ଚୈଳ ଆବର୍ଜନା ଏବଂ ବିଷାକ୍ତ ଏବଂ ବିପଜ୍ଜନକ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଛି । ଭିଡିଭୁମି, ରିଭର୍ସ ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ, ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଅପଗ୍ରେଡେସନ୍ ଏବଂ ଅନୌପଚାରିକ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ଏକୀକରଣର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମ୍ କଟିଙ୍ଗ୍ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ । ଏହା ସକ୍ରିୟ ସାର୍ବଜନୀନ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଭିଡିଭୁମି, ବିସ୍ତାରିତ ଉତ୍ପାଦକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଢାଂଚା ଏବଂ ନବସୃଜନ ସୁବିଧା ସାମିଲ ଅଟେ ।

କାର୍ବନ ନ୍ୟୁଟ୍ରାଲ୍ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ

୯୫. ଥର୍ମାଲ୍ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ ପାୱରୁ ସାତ ପ୍ରତିଶତ ବାୟୋମାସ୍ ପେଲେଟ୍ ମିଳିତ ଭାବରେ ନିଆଯିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ବର୍ଷ ୩୮ ଏମ୍ଏମ୍ଟିର କାର୍ବନ୍ ତାଳଅଣ୍ଡାଲଡ୍ ସଂଚୟ ହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଆୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତିର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ପୋଡ଼ିବାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

୯୬. ଶକ୍ତି ସଂଚୟ ହେଉଛି ଶକ୍ତି ପରିଚାଳନାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ । ତେଣୁ , ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସଂଚୟ ପଦକ୍ଷେପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । ଏନର୍ଜି ସର୍ଭିସ୍ କମ୍ପାନୀ (ଇଏସ୍‌ସିଓ) ବ୍ୟବସାୟ ମଡେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବୃହତ୍ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭବନରେ ଏହା କରାଯିବ । ଶକ୍ତି ଅତିର୍, କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ରୁଚ୍ଛିନାମା ଏବଂ ସାଧାରଣ ମାପ ଏବଂ ଯାଂଚ ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ ପାଇଁ ଏହା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

୯୭. କୋଇଲା ଗ୍ୟାସିଫିକେସନ୍ ଏବଂ କୋଇଲାକୁ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥରେ ପରିଣତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବୈଷିୟିକ ଏବଂ ଆର୍ଠିକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ଚାରୋଟି ପାଇଲଟ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଛାପିତ ହେବ ।

୯୮. କୃଷି ବନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଘରୋଇ ବନ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନୀତି ତଥା ଆବଶ୍ୟକ ଆଇନଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଣାଯିବ । ଏଥି ସହ କୃଷି - ବନ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଠିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

୯୯. ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଏହାର ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରଭାବ ମାଧ୍ୟମରେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଏବଂ ପରିପୋଷଣୀୟ ଆର୍ଠିକ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସମେକନର ପୁଞ୍ଜି ରଖିଥାଏ । ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ମଧ୍ୟ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଲରେ ନିର୍ମିତ ଇନ୍‌ପୁଟର ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିବା ଚାହିଦାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ, ବୃତିଧାରକଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଏବଂ ଉନ୍ନତ କୃଷି ଭିତିଭୂମି ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉଚ୍ଚ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହିତ ମହାମାରୀର ପ୍ରଭାବରୁ ଉଧୁରିବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥନୀତି ଦୃଢ଼ ସ୍ଥିରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛି । ତଥାପି, ୨୦୨୦ - ୨୧ର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପାଇଁ ଆମକୁ ସେହି ସ୍ତରକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୦୦. ପୂର୍ବରୁ ପାରା ଝରେ ଯେପରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ଗୁଣାତ୍ମକ ଚକ୍ର ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ସେମାନଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ୨୦୨୨- ୨୩ରେ ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନେଇ ଆଗେଇ ଯିବା ସହିତ ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ ଚାହିଦାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଭିତିରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୦୧. ଉପରୋକ୍ତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କେନ୍ଦ୍ର ବଜେଟ୍‌ରେ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟ ଆଉ ଥରେ ୩୫.୪ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଚଳିତ ବର୍ଷର ୫.୫୪ ଲକ୍ଷ କୋଟିରୁ ୨୦୨୨- ୨୩ ମସିହାରେ ୭.୫୦ ଲକ୍ଷ କୋଟିରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଏହା ୨୦୧୯ -୨୦ର ଖର୍ଚ୍ଚର ୨.୨ ଗୁଣରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ୨୦୨୨- ୨୩ରେ ଏହି ଆକଳନ ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ (ଜିଡିପି)ର ୨.୯ ପ୍ରତିଶତ ହେବ ।

ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟ

୧୦୨. ଅନୁଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ପତ୍ତି (କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଆସେଟ୍) ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଏହି ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ସହିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର 'ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟ' ୨୦୨୨- ୨୩ ମସିହାରେ ୧୦.୬୮ ଲକ୍ଷ କୋଟି ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଜିଡିପିର ପ୍ରାୟ ୪.୧ ପ୍ରତିଶତ ହେବ ।

ସବୁଜ ବଣ୍ଟ (ଗ୍ରୀନ୍ ବଣ୍ଟ)

୧୦୩. ୨୦୨୨ -୨୩ରେ ସରକାରଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ବଜାର ରଣର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ, ସବୁଜ ଭିଡିଭୁମି ପାଇଁ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱାୟତ୍ତ (ସଭେରେନ୍) ଗ୍ରୀନ୍ ବଣ୍ଟ ଜାରି କରାଯିବ । ଏହି ଅର୍ଥ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିୟୋଜିତ ହେବ, ଯାହା ଅର୍ଥନୀତିର କାର୍ବନ୍ ଡାକ୍ତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଜିଆଇଏଫ୍‌ଟି - ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍‌ସି

୧୦୪. ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ବିଦେଶୀ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଆଇଏଫ୍‌ଟି ସହରରେ ଆର୍ଡ଼ଥକ ପରିଚାଳନା, ଫିଟନେସ୍, ବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ଗଣିତରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁଥିରୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍‌ସିଏ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟତାକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଆର୍ଡ଼ଥକ ସେବା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯିବ ।

୧୦୫. ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଅଧୀନରେ ବିବାଦର ଉଚିତ୍ ସମୟରେ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜିଆଇଏଫ୍‌ଟି ସହରରେ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆର୍ବିଟ୍ରେସନ୍ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ।

୧୦୬. ଜିଆଇଏଫ୍‌ଟି ସହର ଗୁଡ଼ିକରେ ଦେଶରେ ପରିପୋଷଣୀୟତା ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ପାଇଁ ବୈଶ୍ୱିକ ପାଣି ପାଇଁ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଭିଡିଭୁମିର ସ୍ଥିତି

୧୦୭. ଘନ ଚାର୍ଜିଂ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ୍ ସ୍କେଲ୍ ବ୍ୟାଚେରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଡାଟା ସେଂଟର ଏବଂ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁସଙ୍ଗଠିତ ଭିଡିଭୁମି ତାଲିକାରେ ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଏହା ଡିଜିଟାଲ୍ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରଣ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟତାକୁ ସହଜ କରିବ ।

ଅଭିଯାନ ଅର୍ଥ (ଭେଂଚର କ୍ୟାପିଟାଲ୍) ଏବଂ ଘରୋଇ ଅଂଶଧନ (ଇକ୍ୟୁଇଟି) ନିବେଶ

୧୦୮. ଭେଂଚର କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଏବଂ ଘରୋଇ ଇକ୍ୟୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗତ ବର୍ଷ ୫.୫ ଲକ୍ଷ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ନିବେଶ ହୋଇଛି ଯାହା ସର୍ବବୃହତ୍ ସ୍ଵାର୍ଚ୍ଚିତ ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାରିବେଶିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଗମ କରିଛି । ଏହି ବିନିଯୋଗକୁ ମାପିବା ପାଇଁ ନିୟାମକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷଣ/ ଯାଂଚ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ନେବା ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ତଥା ପରାମର୍ଶ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବ ।

ମିଶ୍ରିତ ଫାଇନାନ୍ସ

୧୦୯. ସରକାରୀ ସମର୍ଥନ ପାଣ୍ଠି ଏନ୍‌ଆଇଆଇଏଫ୍ ଏବଂ ସିଡ୍‌ସି ପାଣ୍ଠି ପାଣ୍ଠି ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ପରିମାପକ (ସ୍କେଲ୍) ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଜଳବାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଡିପ୍-ଟେକ୍, ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥନୀତି, ଔଷଧ ଏବଂ କୃଷି-ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଭଳି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ମିଶ୍ରିତ ଅର୍ଥ ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ (ଥ୍ରେମଟିକ୍) ପାଣ୍ଠିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବେ ଏବଂ ସରକାରୀ ଅଂଶ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ଏହି ପାଣ୍ଠି ଘରୋଇ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

ଭିଡିଭୁମି ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ଯଥାର୍ଥତା

୧୧୦. ଭିଡିଭୁମି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆର୍ଥନୀତିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣରେ ଘରୋଇ ପାଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମଲ୍ଟି ଲାଟେରାଲ୍ ଏଜେନ୍ସି ଗୁଡ଼ିକର ବୈଷୟିକ ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ସହାୟତା ସହିତ ସରକାରୀ – ଘରୋଇ ଭାଗୀଦାରୀତା (ପିପିପି) ସମେତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ବିଶ୍ୱର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ, ଅର୍ଥର ଅଭିନବ ଉପାୟ ଏବଂ ସଂକଳିତ ବିପଦ ଆବଂଚନ ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଡିଜିଟାଲ୍ ଟଙ୍କା

୧୧୧. ସୋଗ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଡିଜିଟାଲ ମୁଦ୍ରା (ସିବିସିଡି)ର ପରିଚୟ ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ଏକ ବଡ଼ ଉତ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଡିଜିଟାଲ୍ ମୁଦ୍ରା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ଶସ୍ତା ମୁଦ୍ରା ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆଗେଇ ନେବ । ତେଣୁ, ୨୦୨୨ -୨୩ରୁ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ହେବାକୁ ଥିବା ବୁକ୍ ଟେନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଡିଜିଟାଲ୍ ଟଙ୍କା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପାଣି ନିବେଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା

୧୧୨. ସହଯୋଗୀ ସଂଘୀୟତାର ପ୍ରକୃତ ଆତ୍ମାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ତଥା ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରାପ୍ତି ଦିଗରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶରେ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ସହାୟତା କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରତିବଦ୍ଧ । 'ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା'କୁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ମୋର ସାକ୍ଷାତ ସମୟରେ ଗ୍ରହଣ କରା ଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ଆକଳନକୁ ୧୦,୦୦୦ କୋଟିରୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧୫,୦୦୦ କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରା ଯାଇଛି ।

୧୧୩. ୨୦୨୨- ୨୩ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସାମଗ୍ରିକ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ହେଉଛି ୧ ଲକ୍ଷ କୋଟି । ଏହି ପଟାଶ ବର୍ଷର ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ସାଧାରଣ ରଣଠାରୁ ଉପରେ ଏବଂ ଅଧିକ ଅଟେ ।

୧୧୪. ଏହି ଅନୁଦାନ ପିଏମ୍ ଗତିଶକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ଏହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ:

- ପିଏମ୍ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କର ପ୍ରମୁଖ ବିଭାଗ ପାଇଁ ପରିପୁରକ (ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାରୀ) ପାଣି
- ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ସମର୍ଥନ ସହିତ ଯୋଜନା,
- ଡିଜିଟାଲ୍ ଦେୟ ଏବଂ ଓଏଫ୍‌ସି ନେଟୱାର୍କର ସମାପ୍ତି ସହିତ ଅର୍ଥନୀତିର ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍, ଏବଂ ବାଇଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସହରାଂଚଳ ଯୋଜନା ସ୍କିମ୍, ଗମନାଗମନ - ଆଧାରିତ ବିକାଶ ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ବିକାଶ ଅଧିକାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସଂସ୍କାର ।

୧୧୫. ୨୦୨୨- ୨୩ ମସିହାରେ ୧୫ତମ ଅର୍ଥ ଆୟୋଗର ସୁପାରିସ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ଗୁଡିକରେ ଜିଏସ୍‌ଟିପିର ୪ ପ୍ରତିଶତ ଆର୍ଡ଼ଥକ ନିଅଂଟ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ଯେଉଁଥିରୁ ୦.୫ ପ୍ରତିଶତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷେତ୍ର ସଂସ୍କାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ୨୦୨୧- ୨୨ରେ ଏହା ସମ୍ପର୍କିତ ସର୍ତ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସାରିଛି ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

୧୧୬. ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ୨୦୨୧- ୨୨ରେ ଆକଳିତ ହୋଇଥିବା ମୋଟ ୩୪.୮୩ କୋଟି ବ୍ୟୟ ତୁଳନାରେ, ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ହେଉଛି ୩୭.୭୦ ଲକ୍ଷ କୋଟି । ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟର ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ହେଉଛି ୬.୦୩ ଲକ୍ଷ କୋଟି । ଏଥିରେ ଏୟାର ଇଣ୍ଡିଆର ବକେୟା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଏହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ୫୧,୯୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

୧୧୭. ବଜେଟ୍ ଅଟକଳକୁ ଆସିଲେ ୨୦୨୨- ୨୩ରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ୩୯.୪୫ ଲକ୍ଷ କୋଟି ହୋଇଥିବା ବେଳେ ରଣ ବ୍ୟତୀତ ମୋଟ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଥ ରାଶି ୨୨.୮୪ ଲକ୍ଷ କୋଟି ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

୧୧୮. ଚଳିତ ବର୍ଷ ସଂଶୋଧିତ ଆର୍ଥିକ ନିଅଂଟ ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ (ଜିଡିପି)ର ୬.୯ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଏହା ବଜେଟ୍ ଆକଳନରେ ୬.୮ ପ୍ରତିଶତ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରା ଯାଇଥିଲା । ୨୦୨୨ -୨୩ ମସିହାରେ ଆର୍ଥିକ ନିଅଂଟ ଜିଡିପିର ୬.୪ ପ୍ରତିଶତ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ୨୦୨୫- ୨୬ ସୁଦ୍ଧା ଆର୍ଥିକ ନିଅଂଟ ସ୍ତରରେ ୪.୫ ପ୍ରତିଶତ ତଳେ ପହଂଚିବା ପାଇଁ ଗତ ବର୍ଷ ମୁଁ ଘୋଷଣା କରିଥିବା ଆର୍ଥିକ ଏକୀକରଣ ବ୍ୟାପକ ପଥ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ । ୨୦୨୨- ୨୩ରେ ଆର୍ଡ଼ଥକ ନିଅଂଟର ସ୍ତରକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ମୁଁ ସାର୍ବଜନୀନ ନିବେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦୃଢ଼ ହେବା ପାଇଁ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ।

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ, ମୋ ଭାଷଣର ଭାଗ 'ବି' କୁ ଯିବି ।

ଭାଗ -ଖ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଚିକିତ୍ସ

୧୧୯. ମାନ୍ୟବର ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ: ମହାଶୟ ମୁଁ ଏହି ଅବସରରେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ । ସେମାନେ ପ୍ରଚୁର ଅବଦାନ ଯୋଗାଇ ଦରକାରୀ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ହାତମୁଠାକୁ ଚାଣ କରିବା ସହିତ ଦେଶର ନାଗରିକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

“ଦାପୟିତ୍ସାକରମ୍ ଧର୍ମ୍ୟମ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରମନିତ୍ୟମ୍ ଯଥାବିଧି ।

ଅଶେଷାକଂସ୍ତ ଯେଦ୍ରା ଜାଯୋଗକ୍ଷେମାନନ୍ଦିତଃ ॥୧୧୯॥

“ଲୋକଙ୍କ ଯୋଗକ୍ଷମ (କଲ୍ୟାଣ) ପାଇଁ ରାଜା ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଢିଲାପଣର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ଧର୍ମାନୁସାରେ ରାଜାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟଶାସନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଧର୍ମାନୁସାରେ ଚିକିତ୍ସା ଆଦାୟ କରିବେ ।”

ମହାଭାରତ, ଶାନ୍ତିପର୍ବ ଅଧ୍ୟାୟ ୭୨, ଶ୍ଳୋକ ୧୧ ।

୧୨୦- ଆମର ପ୍ରାଚୀନ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଜ୍ଞାନ ନେଇ ଆମେ ପ୍ରଗତି ପଥରେ ଯାତ୍ରା ଅବ୍ୟାହତ ରଖୁଛୁ । ଏହି ବଜେଟ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଆମ ଦ୍ଵାରା ଘୋଷିତ ସ୍ଥିର ନୀତି ଓ ସ୍ଥିର ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଂସ୍କାର ଅଣାଯାଇ ଏକ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ତିଆରି କରିବା । ଏହା ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆହୁରି ସରଳ କରିବା ସହିତ କରଦାତାଙ୍କୁ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଚିକିତ୍ସା ପୈଠ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ ଏବଂ ବିବାଦ ହ୍ରାସରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଅପତେଚେତ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

୧୨୧-ଭାରତ ଦ୍ଵରାଦ୍ଵିତ ବେଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି ଏବଂ ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଓ ଅଧିକ ଆର୍ଠିଥକ କାରବାର କରୁଛନ୍ତି । ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ କାରବାରକୁ ସୁରୁଖୁରୁରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ ଆୟକର ବିଭାଗ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତିଆରି କରିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କେତେକ ଚିକିତ୍ସକମାନେ ଅନୁଭବ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟର ଠିକ୍ ହିସାବ କରିନାହାନ୍ତି ଓ ଏଥିରେ ତ୍ରୁଟି ବିରୁଦ୍ଧି ରହିଯାଇଛି । ଏଭଳି କୌଣସି ତ୍ରୁଟିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି । ସେମାନେ ନିଜର ତ୍ରୁଟି ସୁଧାରୀ ସଂଶୋଧିତ ବା ଅପତେଚେତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ପୂର୍ବକ ଅତିରିକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଦେଇପାରିବେ । ଏହି ଅପତେଚେତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସେସମେଣ୍ଟ ବର୍ଷର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

୧୨୨- ଏବେ ଯଦି ଆୟକର ବିଭାଗ କରଦାତାଙ୍କର କୌଣସି ଆୟ ସମ୍ପର୍କରେ ତ୍ରୁଟି ଦେଖନ୍ତି ବା ଏହା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥାଏ, ତାହେଲେ ତାହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦରକାର ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିବର୍ତ୍ତେ ନୂଆ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏହାଦ୍ଵାରା ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ବିଶ୍ଵାସ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ଯାହାଫଳରେ କରଦାତା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ନିଜର ଆୟ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଦେବାକୁ ଯଦି ଭୁଲିଯାଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ତଥ୍ୟ ଆୟକର ବିଭାଗକୁ ଦେଇପାରିବେ । ଅର୍ଥ ବିଲ୍‌ରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ସର୍ବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଗଠନମୂଳକ ଉଦ୍ୟମ ।

ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିକଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ଟିକସ ଓ ଉପକର (ସରଚାର୍ଜ) ହ୍ରାସ

୧୨୩-ଏବେ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ୧୮.୫% ହାରରେ ବିକଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡୁଛି । ତେବେ କମ୍ପାନୀମାନେ ଏହି ଟିକସ ଶତକଡା ୧୫ହାରରେ ପୈଠ କରୁଛନ୍ତି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମବାୟ ସମିତି ଓ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଟିକସଗତ ସମାନତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।

୧୨୪- ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମବାୟ ସମିତି ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଉପକର (ସରଚାର୍ଜ)କୁ ୧୨ରୁ ସାତ ଶତାଂଶକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି । ଯେଉଁ ସମିତିଗୁଡ଼ିକର ଆୟ ଏକ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଓ ୧୦କୋଟି ଟଙ୍କା ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଉପକର ହ୍ରାସ ଲାଗୁ ହେବ ।

୧୨୫-ଏହା ଫଳରେ ସମବାୟ ସମିତି ଓ ଏହାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଆୟ ବଢ଼ିବ । ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଓ କୃଷିଜୀବୀ ବର୍ଗର ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଦ୍ଵାରା ଉପକୃତ ହେବେ ।

ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଟିକସ ରିଆଡି

୧୨୬- ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପିତାମାତା ଓ ଅଭିଭାବକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ବୀମା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି । ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ବୀମାକାରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗଙ୍କ ପିତାମାତା ବା ଅଭିଭାବକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲେ ବୀମା ବାବଦରେ ଯେଉଁ ଏକକାଳୀନ ପ୍ରାପ୍ୟ ବା ଆନୁଭୂତି ଅର୍ଥ ମିଳେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୀମାକାରୀଙ୍କ ଆୟରେ ମିଶି ଆୟକର ପାଇଁ ହିସାବ ହୁଏ ନାହିଁ ।

୧୨୭-ପରିସ୍ଥିତି ଏମିତି ହୋଇପାରେ ଯେତେବେଳେ କି ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗଙ୍କ ପିତାମାତା ଓ ଅଭିଭାବକ ନିଜର ଜୀବନ କାଳରେ ଆନୁଭୂତି ବା ଏକକାଳୀନ ପ୍ରାପ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରନ୍ତି । ତେବେ ୬୦ବର୍ଷ ପରେ ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗଙ୍କ ପିତାମାତା ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ଏହି ଏକକାଳୀନ ରାଶି ବା ଆନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି ।

ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମତା ରକ୍ଷା

୧୨୮-ବର୍ତ୍ତମାନ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନର ୧୪ଶତାଂଶ ଅର୍ଥ ଜାତୀୟ ପେନସନ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚିତ୍ତର-୧କୁ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହି ଅର୍ଥକୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରା ନ ଯାଇ ତିଡ଼କ୍ସନ ସୁବିଧା କର ଉପରେ ଦିଆଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ଏହି ତିଡ଼କ୍ସନ ସୁବିଧା ୧୦ଶତାଂଶ ମିଳୁଛି । ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାପ୍ରକାର ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି । ଏହା ଫଳରେ ଏନ୍-ପି-ଏସ-ଫକୁ ଅନୁଦାନ ଯୋଗାଉଥିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ୧୦ଶତାଂଶ ପରିବର୍ତ୍ତେ ୧୪ଶତାଂଶ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ରିଆଡି ପାଇବେ । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ନିରାପତ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବଢ଼ାଇବ ଏବଂ ସେମାନେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ସହିତ ସମାନ ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରିବେ ।

ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

୧୨୯-ଆମ ଅର୍ଥନୀତିର ଚାଲକଭାବେ ଦେଶର ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଗୁଡ଼ିକ କାମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ବିଗତ କେତେବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶରେ ଅନେକ ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ସଫଳତାର ସହ ଗଢ଼ି ଉଠି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୨୨ ମାର୍ଚ୍ଚ

୩୧ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଗଠିତ ସବୁ ଯୋଗ୍ୟ ଷ୍ଟାର୍ଟଅପକୁ ଆରମ୍ଭରୁ ୧୦ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତଭାବେ ତିନିବର୍ଷ ପାଇଁ ଟିକସ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । କୋଭିଡ ମହାମାରୀ କାରଣରୁ ମୁଁ ଏହି ସୁବିଧା ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ ୨୦୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି । ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସବୁ ଯୋଗ୍ୟ ଷ୍ଟାର୍ଟଅପକୁ ଏହି ଟିକସ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମିଳିବ ।

ନବଗଠିତ ମାନ୍ୟତାକର୍ତ୍ତୃ ସଂସ୍ଥାଙ୍କ ପାଇଁ କୋହଳ ଟିକସ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

୧୩୦-ଦେଶର କେତେକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକ୍ଷମ ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ନୂଆ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଆମ ସରକାର ୧୫ଶତାଂଶର ଏକ କୋହଳ ତଥା ପ୍ରୋତ୍ସାହନମୂଳକ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ସମୟ ଶେଷ ତାରିଖକୁ ଧାରା ୧୧୫ବିଏବି ଅନୁସାରେ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚଠାରୁ ୩୧ରୁ ୨୦୨୪ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ଯାଏ ବଢାଇବାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି ।

ଭର୍ଚୁଆଲ ଡିଜିଟାଲ ଆସେଟ ପାଇଁ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା

୧୩୧-ଭର୍ଚୁଆଲ ଆସେଟ ବା ଆଭାସୀ ଡିଜିଟାଲ ସମ୍ପତ୍ତିର କାରବାର ଦେଶରେ ଅଭୁତପୂର୍ବ ଭାବେ ବଢିଛି । ଏହି କାରବାରର ବ୍ୟାପକତା ଓ ବହୁଳତା ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି । ତଦନୁସାରେ ଭର୍ଚୁଆଲ ଡିଜିଟାଲ ଆସେଟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଭର୍ଚୁଆଲ ଆସେଟର ଟ୍ରାନ୍ସଫର ବା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କାରବାର ଉପରେ ୩୦ ଶତାଂଶ ଟିକସ ଲାଗିବ ।

- ଏହି ଆୟର ହିସାବରେ ଏ ବାବଦ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବା ଭରାକୁ ହିସାବରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । କେବଳ ଅଧିଗ୍ରହଣ ବ୍ୟୟକୁ ହିସାବରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଭର୍ଚୁଆଲ ଆସେଟ ଟ୍ରାନ୍ସଫରରେ କୌଣସି କ୍ଷତିକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆୟ ସହିତ ମତାଣ ବା ହିସାବ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
- ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କାରବାରର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ବା ପେମେଣ୍ଟ ଉପରେ ଚିଡିଏସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି । ଭର୍ଚୁଆଲ ଡିଜିଟାଲ ଆସେଟର ଟ୍ରାନ୍ସଫର ଉପରେ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ଶତାଂଶ ହାରରେ ଚିଡିଏସ୍ ଲାଗୁ ହେବ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଆର୍ଥିକ କାରବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଲାଗୁ କରାଯିବ ।
- ସେହିଭଳି ଭର୍ଚୁଆଲ ଆସେଟକୁ ଉପହାର ବା ଗିଫ୍ଟ ଆକାରରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲେ ଏହାର ଗ୍ରହଣକାରୀ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି ।

ବାରମ୍ବାର ଅପିଲକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିପଦ ପରିଚାଳନା

୧୩୨-ଏକା ପ୍ରକାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆୟକର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଅପିଲରେ ବହୁ ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ଅପଚୟ ହେଉଥିବା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଛି । ବିବାଦର ଉପଯୁକ୍ତ ସମାଧାନ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆମର ନୀତି ଅନୁସାରେ ଯଦି ଆୟକର ସଂକ୍ରାନ୍ତ କୌଣସି ମାମଲା ହାଇକୋର୍ଟ ବା ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ବିଚାରଧୀନ ଥାଏ, ସେଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ

ସମାନ ବିବାଦ ବା ଅପିଲକୁ ଆୟକର ବିଭାଗ ଅଦାଲତ ରାୟ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାର ନ କରି ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ଏହାଫଳରେ ରିପିଟ ଆୟକର ବିବାଦ ଓ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇବ ଓ ବିଭାଗର ବୋଝ କମିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।

ଆଇଏଫଏସ୍‌ସି ପାଇଁ ଟିକସ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ

୧୩୩- ଆଇଏଫଏସ୍‌ସିକୁ ପ୍ରୋସ୍ତାହିତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆମ ନୀତିକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟଙ୍କ ଅଫସୋର ଡେରିଭେଟିଭ ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରମେଣ୍ଟ୍ସ ଓ ସେହିଭଳି ଅନ୍ୟ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି । ଆଇଏଫଏସ୍‌ସିରେ ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟଙ୍କ ଦରିଆପାରି ଆୟ, ରାଜଭାଗ, ବିଦେଶୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କାଉଣ୍ଟର ଡେରିଭେଟିଭସ୍, ସୁଧ, ଲିଜରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜାହାଜର ଆୟ, ପ୍ରତିଭୂତି ପରିଚାଳନା ସେବା ବାବଦ ଲାଭ ଆଦିକୁ କେତେକ ସର୍ତ୍ତରେ ଟିକସମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛି ।

ସରଚାର୍ଜ(ଉପକର)ର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣ

୧୩୪. ଆଜି ବୈଶ୍ଵିକ ବ୍ୟବସାୟ ଦୁନିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାମର ଠିକା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନୀତି ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ କନ୍‌ସୋର୍ଟିୟମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି କନ୍‌ସୋର୍ଟିୟମର ସଦସ୍ୟମାନେ ସାଧାରଣଙ୍କ କମ୍ପାନୀସମୂହ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏଓପିଗୁଡିକର ଆୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୃତ ସରଚାର୍ଜ (ଉପକର) ଯୋଗୁଁ ୩୭ଶତାଂଶ ଯାଏ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସରଚାର୍ଜଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ । ତେଣୁ ଏସବୁ ଏଓପିଙ୍କ ସରଚାର୍ଜକୁ ୧୫ଶତାଂଶ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି ।

- ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଲିକ୍ଫ୍ଟେଡ ଇକ୍ସ୍‌ଚେଞ୍ଜ ସେୟାର ଓ ଯୁନିଟ୍‌ରେ ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ(ଲଙ୍ଗଟର୍ମ କ୍ୟାପିଟାଲ ଗେନ୍) ମିଳୁଛି ତା' ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ୧୫ଶତାଂଶ ସରଚାର୍ଜର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଲଙ୍ଗଟର୍ମ କ୍ୟାପିଟାଲ ଗେନ୍‌ରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୃତ ସରଚାର୍ଜ ସୀମା ୩୭ଶତାଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହୁଛି । ତେଣୁ ଏହି ସରଚାର୍ଜକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତାନ୍ତର ସମୟରେ ୧୫ଶତାଂଶରେ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଫଳରେ ଷ୍ଟାର୍ଟଅପଗୁଡିକ ଉପକୃତ ହେବେ ଏବଂ ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକ ଟିକସ ଲାଭ ପାଇବେ । ଏହାଫଳରେ ଆର୍ମିନିର୍ଭର ଭାରତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଲାଭ ମିଳିବ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଖର୍ଚ୍ଚଭାବେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷା ସେସ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସ୍ଵଷ୍ଟୀକରଣ

୧୩୫-ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟର ହିସାବ ପାଇଁ ଆୟକରକୁ ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବେ ହିସାବ କରିବା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମତି ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଟିକସ ଓ ସରଚାର୍ଜ ଉଭୟେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ

ଓ ଶିକ୍ଷା ସେସ୍ ଟିକସ ଦାତାଙ୍କ ପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଟିକସ ଭାବେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି । ଏ ବାବଦରେ ଆଦାୟ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଯୋଜନାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଉଛି । ତେବେ କେତେକ ଅଦାଲତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷା ସେସ୍‌କୁ ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟୟ (ବିଜ୍‌ନେସ୍ ଏକ୍ସ୍‌ପେଣ୍ଡିଚର)ଭାବେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରଶିତ ଆଇନର ବିରୋଧୀ । ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମୁଁ ସ୍ଵଷ୍ଟ କରିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ

କୌଣସି ଆୟ ବା ଲାଭ ଉପରେ ଲାଗୁ ଯେକୌଣସି ସରଚାର୍ଜ ବା ସେସ୍ ବିଜ୍ଞନେସ୍ ଏକ୍ସପେଣ୍ଡିଚର ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଟିକସ ଫାକିଂ ବିରୋଧରେ ପଦକ୍ଷେପ

୧୩୬-ଚଢ଼ଉ ଓ ଧରପଗଡ଼ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଲୁଚାଇପା ଆୟ ଏବେ ଧରାପଡ଼ୁଛି ସେ ନେଇ ହିସାବପତ୍ର ଘେନି ବିଭ୍ରାନ୍ତି ରହିଛି । ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଅନେକ ଘଟଣାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଲୁଚାଇପା ଆୟ, ଟିକସଫାକିଂ ଓ ବିକ୍ରିବଟା ଆଦି ଧରାପଡ଼ୁଛି ତାହାକୁ କ୍ଷତି ବୋଲି ଧରାଯାଇ ତାହା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଟିକସ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଏହାକୁ ରୋକିବା ଓ ଟିକସ ଫାକିଂକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି ଯେ ଏଭଳି ସମ୍ପତ୍ତି ବା ଆୟ ଉପରେ କୌଣସି ଟିକସ ରିଆଡି ବା ଛାଡ଼ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ତାହାକୁ ଆୟ ସହିତ ମିଶାଯାଇ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣ

୧୩୭-ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରଣ ନୀତିରେ ଏଜେକ୍ସମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ହସ୍ତାନ୍ତରଣର ପ୍ରବଣତା ରହିଛି । ଏଭଳି ଲାଭ ପାଇଁ ଏଜେକ୍ସକୁ ଟିକସ ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏଭଳି କାରବାରକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ଏଜେକ୍ସକୁ ଲାଭ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଟିକସ ରିଆଡି ଦେବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି । ଯଦି କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହି ଲାଭ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ । ତେବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରର ଏହି ରିଆଡି ମିଳିବ ।

୧୩୮-ଆଉ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଉଛି ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଅର୍ଥ ବିଲ୍ରେ ରହିଛି ।

ପରୋକ୍ଷ ଟିକସ

ଜିଏସ୍ଟିରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା

୧୩୯- ଜିଏସ୍ଟି ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତର ଏକ ଐତିହାସିକ ସଂସ୍କାର । ଏଥିରେ ସହଯୋଗଭିତ୍ତିକ ଚେତନା ନିହିତ । ଆକାଂକ୍ଷା ଅତି ଉଚ୍ଚ ଥିବାବେଳେ, ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ୟା ଓ ଆହ୍ଵାନ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା । ଜିଏସ୍ଟି ପରିଷଦର ଦିଗ୍‌ବର୍ଣ୍ଣନ ଓ ତଦାରଖ ଫଳରେ ଆମେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ସବୁ ସମସ୍ୟାକୁ କଷ୍ଟ ହେଉ ପଛେ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିଛୁ । ଏବେ ସମଗ୍ର ଦେଶ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମାର୍କେଟ ଗୋଟିଏ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇଟି ପ୍ରେରିତ ଢାଞ୍ଚାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହି ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଭାରତର ଏକ ବହୁଦିନର ସ୍ଵପ୍ନ ଥିଲା । ସେ ସ୍ଵପ୍ନ ପୂରଣ ହେବା ଏକ ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବର ବିଷୟ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥାପି କେତେକ ଆହ୍ଵାନ ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ତାହାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଆମେ ଆଶା ରଖୁଛୁ । ଜିଏସ୍ଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଣ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ଭାରସାମ୍ୟ ରକ୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଟିକସ ପୈଠ ଅଧିକ ହେଉଛି । ମହାମାରୀର ପ୍ରଭାବ ସତ୍ତ୍ଵେ ଜିଏସ୍ଟି ସଂଗ୍ରହ ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହଜନକ ରହିଛି । ଏହି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଟିକସଦାତା ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର । ସେମାନେ କେବଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ନିଜକ ଖାପଖୁଆଇ ନାହାନ୍ତି; ଟିକସ ପୈଠ କରିବାରେ ଉତ୍ସାହଜନକ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି ।

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥନୈତିକ ଜ୍ଞାନ:

୧୪୦- ମୋ ଭାଷଣର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ମୁଁ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍ ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥନୀତିକ ଜ୍ଞାନଗୁଡ଼ିକରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛି । ଏଥିସହିତ ଆମେ ଆମ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍‌ର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବୁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଆଇଟି ପରିଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ ଏକ କଷ୍ଟମ ନେସନାଲ ପୋର୍ଟାଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଏଥିରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଏବଂ ରିସ୍କବେସ୍‌ଡ ଟେକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ । ଏହାଫଳରେ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍‌ର ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ବେପାର ବଣିଜ ଅଧିକ ଭଲରେ ଓ ସୁବିଧାରେ କରିପାରିବେ । ୨୦୨୨ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୩୦ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ:

୧୪୧: ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉଦାରବାଦୀ ନୀତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଏଥିରେ ଟେକ୍‌ନୋଲୋଜିର ପ୍ରୟୋଗ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଛି । ଏବେ ଏଥିରେ ‘ଫେସଲେସ’ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । କୋଭିଡ ମହାମାରୀ ସମୟରେ ସୀମାଶୁଳ୍କ ବିଭାଗ ଓ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦକ୍ଷତା ନିର୍ମାଣ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ, କଂଚାମାଲ ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ଅସୁବିଧା ଦୂରୀକରଣ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସାୟିକ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟିରେ ଏହାର ଅବଦାନ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ରହିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ପିଏଲ୍‌ଆଇ ଓ ଫେଜଡ୍ ମାନୁଫ୍ୟାକଚରିଙ୍ଗ ଯୋଜନାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇଛି । ଡେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହିସାବରେ ଏଥିରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାକୁ ସରକାର ଆଗ୍ରହୀ ।

ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଇମ୍ପୋର୍ଟ ଓ କ୍ୟାପିଟାଲ ଗୁଡସ-

୧୪୨: ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ ନୀତି(ନେସନାଲ କ୍ୟାପିଟାଲ ଗୁଡ୍ସ ପଲିସି) ୨୦୧୬ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ୨୦୨୫ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତି ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ହେବ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବଢ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ଶକ୍ତି, ସାର, ବୟନ, ଚମଡ଼ା, ଜୋଡ଼ା, ଖାଦ୍ୟପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ସୁବିଧା ତିନିଦଶକ ଧରି ଦିଆଯାଇଆସୁଛି । ଏହାଫଳରେ ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଉଛି । ଟିକସ ରିଆଡି ଓ ଛାଡର ସୁବିଧା ନେଇ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ବିଦେଶରୁ ଏସବୁକୁ ଅଧିକ ଆମଦାନୀ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୪୩:- ସେହିଭଳି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଇମ୍ପୋର୍ଟ (ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ) ଶୁଳ୍କରେ ରିଆଡି ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଉତ୍ପାଦକ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି । କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ, ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦକ, ଟ୍ରାନ୍ସମିଶନ(ସଂଚାରଣ) ଓ ବର୍ଷନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ରେଳବାଇ ଓ ମେଟ୍ରୋ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ଏହି ଟିକସ ରିଆଡି ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଆମ ଅନୁଭୂତି କହୁଛି ଯେ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ନୀତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ମେକ୍ ଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳତା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଜରୁରୀ ହୋଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗୀ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଶୁଳ୍କରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଆମଦାନୀ କରିପାରିବେ ।

୧୪୪-ତଦନୁସାରେ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ଉପରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ରିଆଡି ଶୁଳ୍କକୁ ହାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଆମର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଏହା ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ କରାଯିବ ଏବଂ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୭.୫% କୋହଳ ହାରରେ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ । ତେବେ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉ ନ ଥିବା କେତେକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁପ ପ୍ରଚଳିତ କୋହଳ ଶୁଳ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ ।

୧୪୫- ସ୍ୱେଶାଲାଲଜଡ୍ କାଷ୍ଟିଂ, ବଲ୍ ଫ୍ଲୁ ଓ ଲାଇନର ମୋସନ ଗାଲଡ ଉଲି କେତେକ ବିନିଯୋଗ (ଇନ୍‌ପୁଟ) କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ଶୁଳ୍କ ଛାଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି କରୁଥିବା ଘରୋଇ ନିର୍ମାତା ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଛାଡର ସମୀକ୍ଷା ଓ ଚାରିଫ ସମୀକରଣ

୧୪୬-ବିଗତ ଦୁଇଟି ବଜେଟରେ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୀମାଶୁଳ୍କ ଛାଡ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିଛୁ । ଆମେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ପରାମର୍ଶ ଓ ବିଚାରବିମର୍ଶ କରିଛୁ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରାଉଡ୍ ସୋର୍ସିଂର ସହାୟତା ନିଆଯାଇଛି । ଏହି ପରାମର୍ଶ ଓ ବିଚାର ଆଲୋଚନା ପରେ ୩୫୦ରୁ ଅଧିକ ଶୁଳ୍କଛାଡ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖୁଛୁ । ଏଥିରେ କେତେକ କୃଷିଜାତ ସାମଗ୍ରୀ, ରାସାୟନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଫ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସ, ମେଡିକାଲ ଯନ୍ତ୍ରପାତି/ଉପକରଣ, ଔଷଧ ଆଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହିସବୁ ସାମଗ୍ରୀ ଏବେ ଦେଶରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାର ଆମଦାନୀ ଉପରେ ଆଉ ଶୁଳ୍କ ଛାଡ କରାଯିବ ନାହିଁ । ସେହି ସୀମା ଶୁଳ୍କକୁ ଅଧିକ ସରଳ କରିବା ପାଇଁ କେତେକ କୋହଳ ହାରକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ।

୧୪୭- ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସୀମା ଶୁଳ୍କ ହାର ଓ ଚାରିଫ ଜାଣି କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ସରଳ ହେବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡିକ ହେଲା ରସାୟନ, ବୟନ, ଧାତୁ ଓ କମ୍ ବିବାଦ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ । ମେକ୍ ଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଓ ଆର୍ମିନିର୍ଭର ଭାରତର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଭାରତ ତିଆରି ସାମଗ୍ରୀ ଓ କଂଟାମାଲ ଉପରେ କୋହଳ ହାରରେ ଟିକସ ଓ ଶୁଳ୍କ ଲଗାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସେ ଦିଗରେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି ।

୧୪୮- ଏବେ ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରେ କହିବି ।

ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ସ: ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ସ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ଦ୍ରୁତବେଗରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ସେଥିପାଇଁ ସୀମାଶୁଳ୍କ ହାରକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତି ଓ ଉଦାର କରାଯାଉଛି । ଓୟାରେବୁଲ ଡିଭାଇସ୍, ହରବାଲ ଡିଭାଇସ୍ ଓ ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ ସ୍କାର୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଦାର ଓ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ କରିବାରେ ପ୍ରୟାସ ଚାଲିଛି । ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍ ଚାର୍ଜର, ମୋବାଇଲ କ୍ୟାମେରା, ମଡ୍ୟୁଲର କ୍ୟାମେରା ଲେନ୍ସ ତଥା ଆଉ କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଟିକସ ରିଆଡି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି । ଏହାଫଳରେ ହାଇଗ୍ରୋଥ ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ସ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।

ରତ୍ନପଥର ଓ ଅଳଙ୍କାର

୧୫୦-ରତ୍ନପଥର ଓ ଅଳଙ୍କାର (ଜେମ୍ସ୍ ଆଣ୍ଡ କ୍ୱେଲେରୀ) କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ପଲିସ୍ ହୋଇଥିବା ହୀରା ଓ ରତ୍ନପଥର ଉପରେ ଥିବା ସୀମାଶୁଳ୍କକୁ ୫ଶତାଂଶକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି । ସାଧାରଣଭାବେ

କଟାଯାଇଥିବା ହୀରା ଉପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଇ-କମର୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଳଙ୍କାର ରପ୍ତାନୀ ପାଇଁ ଚଳିତବର୍ଷ ଜୁନ ସୁଦ୍ଧା ଏକ ସରଳୀକୃତ ନିୟାମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । କମ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେଉଥିବା ଇମିଟେସନ କ୍ରେଲେରୀ ଆମଦାନୀକୁ ନିରୁସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏସବୁ ଗହଣା ଉପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବଢ଼ିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ କେଜି ଓଜନରେ ଏଭଳି ଇମିଟେସନ ଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଅତି କମ୍ରେ ୪୦୦ଟଙ୍କା ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଲଗାଯିବ ।

ରାସାୟନିକ ସାମଗ୍ରୀ

୧୫୧- ମିଥାନଲ୍, ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ୍ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ବିଶୋଧନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ହେଭି ଫିଡ୍‌ଷ୍ଟକ ଭଳି କେତେକ ରାସାୟନିକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି । ସୋଡିୟମ ସାଇନାଇଡ୍‌ର ଉପଲକ୍ଷତା ଦେଶ ଭିତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିବାରୁ ଏହାର ଆମଦାନୀ ଉପରେ ସୀମାଶୁଳ୍କ ବଢ଼ାଯାଇଛି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘରୋଇ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଇ

୧୫୨- ଛତା ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ହାରକୁ ୨୦ଶତାଂଶକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଛତାର ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଉପରେ ଯେଉଁ ଟିକସ ଛାଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯିବ । ସେହିଭଳି ଭାରତରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା କୃଷି ଉପକରଣ ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଉପରେ ଶୁଳ୍କ /ଟିକସ ଛାଡ଼ର ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ତାହାକୁ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବଢ଼ାଇ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଚାଲିଛି । ଏହା ଫଳରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଗର ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଇ ଇସ୍ତାତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଉପକୃତ ହେବେ । ସେହିଭଳି ଷ୍ଟେନଲେସ୍ ଷ୍ଟିଲ୍, କୋଚେଡ ଷ୍ଟିଲ୍ ଫ୍ଲାଟ ପ୍ରୋଡକ୍ଟ୍ସ, ଆଲୟ ଷ୍ଟିଲ୍ ବାର ଓ ହାଇସ୍ପିଡ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଆଣ୍ଟି ଡମ୍ପିଂ ଓ ସିଭିଡିକୁ ଉଠାଇ ନିଆଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଧାତୁର ସାଂପ୍ରତିକ ଉଚ୍ଚ ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତରେ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

ରପ୍ତାନୀ

୧୫୩- ରପ୍ତାନୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଳଙ୍କାରଣ ବା ଏମ୍‌ପ୍ଲିସମେଣ୍ଟ, ଟ୍ରିମିଂ, ଫାସନର, ବଚନ, ଜିପ୍ସର, ଲାଇନିଂ ମ୍ୟାଟେରିଆଲ୍, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧରଣର ଚମଡ଼ା, ଫଣିଚର ଫିଟିଂ, ପ୍ୟାକେଜିଂ ବାକ୍ସ- ଯାହା ପ୍ରକୃତ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା- ଲୁଗାପଟା ଓ ଚମଡ଼ା ଜୋତା ଓ ପୋଷାକ ନିର୍ମାଣକାରୀ ରପ୍ତାନୀ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ତାହା ଉପର ଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

୧୫୪-ଟିକ୍ସିଟି ଚାଷ ପାଇଁ ଦରକାର ହେଉଥିବା କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ଟିକ୍ସିଟି ରପ୍ତାନୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଇନ୍ଦନ ମିଶ୍ରଣ (ବ୍ଲେଡିଂ)କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ତାରିଫ ବ୍ୟବସ୍ଥା

୧୫୫-ଇନ୍ଦନ ମିଶ୍ରଣ(ବ୍ଲେଡିଂ)କୁ ସରକାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଣ ବ୍ଲେଣ୍ଡେଡ୍ ଇନ୍ଦନ ଉପରେ ୨୦୨୨ ଅକ୍ଟୋବର ପହିଲାରୁ ଲିଟର ପିଛା ୨ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପାର୍ଯ୍ୟକ୍ୟଗତ ଉତ୍ପାଦନଶୁଳ୍କ ଲାଗିବ ।

୧୫୭-ଶୁକ୍ରହାର, ସୀମାଶୁକ୍ଳ ତାରିଫ ଓ ସୀମା ଶୁକ୍ଳ ଆଇନରେ ଆଉ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ଏବଂ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଅର୍ଥବିଲ୍‌ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

୧୫୭-ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ, ଏହି କେତେକ କଥା ସହିତ ମୁଁ ଏହି ମହାନ ଗୃହରେ ବଜେଟ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।

ବଜେଟ୍ ଅଭିଭାଷଣର ଭାଗ-କ ପାଇଁ ସଂଲଗ୍ନ

ସଂଲଗ୍ନ ୧

(ପାରାଗ୍ରାଫ ୫୭ ଦେଖନ୍ତୁ)

ପିଏମ ଡିଇଉଆଇଏନଇ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା

କ୍ରଂସଂ	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ମୋଟ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
୧.	ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଭାରତ, ଗୌହାଟୀ (ବହୁ-ରାଜ୍ୟ) ଠାରେ ଶିଶୁ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ବୟସ୍କ ହେମୋଲିମ୍ଫୋଇଡ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସମର୍ପିତ ସେବାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା	୧୨୯
୨	ନେକ୍ଟର ଜୀବିକା ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବହୁ ରାଜ୍ୟ)	୨୭
୩	ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଭାରତ (ବହୁରାଜ୍ୟ)ରେ ବିଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଜୈବିକ କୃଷିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ	୪୫
୪	ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆଇଜନ ବାଏ-ପାସ୍ ନିର୍ମାଣ	୫୦୦
୫	ପଶ୍ଚିମ ସିଙ୍କିମରେ ପେଲିଂରୁ ସାଙ୍ଗା-ଗୋଲିଂ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ରୋପଓ ସିଷ୍ଟମ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ୟାପ ଫଣ୍ଡିଂ	୨୪

୪	ପୁନର୍ଜୀବିତ								
୬	କରିବା								
	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ								
	ପରିବାର	୨୦,୦୦
	କଲ୍ୟାଣ			୦					
୬	ବିଭାଗ								
୦	ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ								
	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ								
	ସୁରକ୍ଷା								
	ଯୋଜନା								
	ଆବାସ								
	ଏବଂ								
	ସହରାଞ୍ଚଳର								
	ବ୍ୟାପାର		୧୮୫୦.	୨୨୪୩.		୭୫୧	
୬	ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ				୦୦	୨୦		.୮୦	
୨	ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ								
	ଆବାସ	୨୧୮	୩୧୦୫.						
	ଯୋଜନା	୭.୦୦	୦୦	୧୪୦୦.	୧୯୬୩.				
	(ପିଏମଏସ୍)			୦୦	୩୦	୧୯୨୨.			
	ଇ)-					୧୦			
	ସହରାଞ୍ଚଳ								
	ଜଳ ସମ୍ପଦ								
	ବିଭାଗ,			୫୪୯୩.					
	ନଦୀ ବିକାଶ			୪୦					
	ଓ ଗଙ୍ଗା								
	ସଂରକ୍ଷଣ								
	ବିଭାଗ								
	(i)						
	ପୋଲାଭର								
							ଶୂନ୍ୟ		ଶୂନ୍ୟ

୬	ମ		୩୨୦୦.				
୩	ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ii) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଞ୍ଚାଇ ଯୋଜନା (ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଳ ସେଚନ ଲାଭ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ)				୦୦			
୭	୧	୧୨୪						
		୦.୦୦							
	ପାନୀୟ ଜଳ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ବିଭାଗ (i) ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ମିଶନ (ଗ୍ରାମୀଣ) (ii) ଜଳଜୀବନ ମିଶନ/ଜା ତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ପାନୀୟ ଜଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ				୮୨୯୮. ୨୦			
							
								
								
		୩୪୦.	୨୦୦.୦						
		୦୦	୦						
୭	୮.							

	<p>ନୂତନ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ</p> <p>(i) ଗ୍ରୀଡ଼ ଇଣ୍ଟରଆକ୍ଟିଭ କ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି, ଅପ୍-ଗ୍ରୀଡ଼/ବିତରିତ ଏବଂ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି</p>				<p>.....</p>				
୭୯	<p>(ii) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ-କ୍ଷମା ଉର୍ଜା ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉତ୍ତାନ ମହାଭିଯାନ (ପିଏମ-କୁସୁମ)</p>	<p>୫୦୦ ୦.୦୦</p>	<p>୪୦୦୦. ୦୦</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>୨୫୦୦. ୦୦</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	
୮୭	<p>ବନ୍ଧୁ, ଜାହାଜ ଚଳାଚଳ ଏବଂ ଜଳମାର୍ଗ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ</p>	<p>.....</p>		<p>୧୩୮୨ ୭.୦୦</p>	<p>୩୭.୮୨ .୦୦</p>	<p>.....</p>		<p>.....</p>	

	ଭାରତୀୟ ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଜଳମାର୍ଗ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଆଇଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଆଇ) ପ୍ରକଳ୍ପ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (i) ଦୀନଦୟାଲ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଗ୍ରାମ ଜ୍ୟୋତି ଯୋଜନା/ ସୌଭାଗ୍ୟ (ii) ଶକ୍ତି ପ୍ରଣାଳୀ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ବିଭାଗ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା (ପିଏମଏସ୍ ଇ) - ଗ୍ରାମୀଣ	୯୧୭ ୭.୦୦	୭୩୩୦. ୦୦ ୧୫୦୯ ୫.୦୦	୫୫୦୪. ୭୦ ୧୦୭୭ ୮.୮୦	୧୦୮୧ ୧ ୨୨୦୦ ୬.୩୦	୧୯୯୯ ୯.୮୦ ୨୨୭୭ ୫.୧୦	୭୫୧ .୮୦	
--	--	-------------	---------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	------------	--

	ମୋଟ୍								
--	------	--	--	--	--	--	--	--	--

କ୍ର° ସଂ ସଂ ଖ୍ୟା	ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ /ବିଭାଗର ନାମ ଏବଂ ଯୋଜନାର ନାମ	୨୦୧୬ -୧୭ ବାସ୍ତବ	୨୦୧୭ -୧୮ ବାସ୍ତବ	୨୦୧୮ -୧୯ ବାସ୍ତବ	୨୦୧୯- ୨୦ ବାସ୍ତବ	୨୦୨୦ -୨୧ ବାସ୍ତବ	୨୦୨୧ -୨୨ ବଜେଟ୍ ଆକଳ ନ	୨୦ ୨୧ - ୨୨ ବାସ୍ତ ବ ଆକ ଳନ	୨୦ ୨୨ - ୨୩ ବ ଜେ ଟ୍ ଆକ ଳନ
୧.	ଖାଦ୍ୟ ଓ ସାଧାରଣ ବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ	୭୦,୦ ୦୦.୦ ୦	୬୫୦ ୦୦.୦ ୦	୯୭୦୦ ୦.୦୦	୧୧୦୦୦ ୦.୦୦	୮୪୬୩ ୬.୦୦		
୨,	ଆବାସ ଓ ସହରାଞ୍ଚଳ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ	୮୦୦ ୦.୦୦	୧୫୦୦୦ .୦୦	୧୦୦୦ ୦		
୩.	ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପରିଷଦ	୧୩୧୦. ୦୦	ଶୂନ୍ୟ	ଶୂନ୍ୟ

	<p>ରାସାୟନିକ ବିଭାଗ</p> <p>ଧାତବ ଏବଂ ଖଣିଜ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ</p>								
୪.	<p>ଅନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟତା (କେତେକ ଯୋଜନା/ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଯଦି କିଛି ଅତିରିକ୍ତ</p>						<p>୩୦୦ ୦୦.୦ ୦</p>		

ସମ୍ବଳ ଆବଶ୍ୟକ ତା ଥାଏ ତାହାକୁ ପୂରଣ କରିବା ଲାଗି)	୭୦୦୦ ୦.୦୦	୭୩୦ ୦୦.୦ ୦	୯୭୦୦ ୦.୦୦	୧୨୬୩୧ ୦୦.୦୦	୯୪୬୩ ୬.୦୦	୩୦୦ ୦୦.୦ ୦		
ମୋଟ	୭୯୧୬ ୭.୦୦	୮୮୦ ୯୫.୦ ୦	୧୬୨୬ ୦୨.୧୦	୧୪୮୩୧ ୬.୩୦	୧୨୧୩ ୦୧.୧୦	୩୦୦ ୦୦.୦ ୦		
ସର୍ବମୋଟ (କ+ଖ)								

ସୂଚନା:

(୧) ୨୦୧୯-୨୦ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବେସାମରିକ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନ ଏୟାର ଇଣ୍ଡିଆ ଆସେଟ୍ ହୋଲ୍ଡିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏଆଇଏଏଟଏଲ)କୁ ଏୟାର ଇଣ୍ଡିଆର ରଣ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ପୁନଃ ପାଣ୍ଠିଯୋଗାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୭୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ସର୍ଭିସ ବଣ୍ଟ ଜାରି କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ଇଣ୍ଡିଆର ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଲାଗି ଏଆଇଏଏଟଏଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା।

(୨) ଜାତୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ରଣ ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୦,୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି (୨୦୧୮-୧୯ରେ ୫,୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨୦୧୯-୨୦ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୫,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା) ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ଲାଗି ରେଳ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ରାଜସ୍ୱ ଉପରେ ପରିଶୋଧର ବୋଝ ପଡ଼ିବ ।

(୩) ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଷ୍ଟେଟ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ (ପିଏସବି)ରେ ପୁନଃପୁଞ୍ଜିକରଣ ନିମନ୍ତେ ୨୦୧୭-୧୮ରେ ୮୦,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ୨୦୧୮-୧୯ରେ ୧,୦୭,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨୦୧୯-୨୦ରେ ୬୫,୪୪୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଗି ୨୦୨୧-୨୨ରେ ୧୫,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

(୪) ୨୦୨୨-୨୩ ବଜେଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତିର ଭାଗ-ଖରେ ବାର୍ଷିକୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦେୟତାର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ୨୦୨୦-୨୧ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପଇଠ ହୋଇନଥିବା ବାର୍ଷିକ ଦେୟତାର ପରିମାଣ ୩୮୭୭୫.୭୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

(୫) ପୋଲାଭରମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ବର୍ତ୍ତମାନର ପାଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ୨୦୨୧-୨୨ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଇବିଆର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ପାଣି ବଜେଟ୍ରୁ ପୂରଣ କରାଯାଇଛି ।